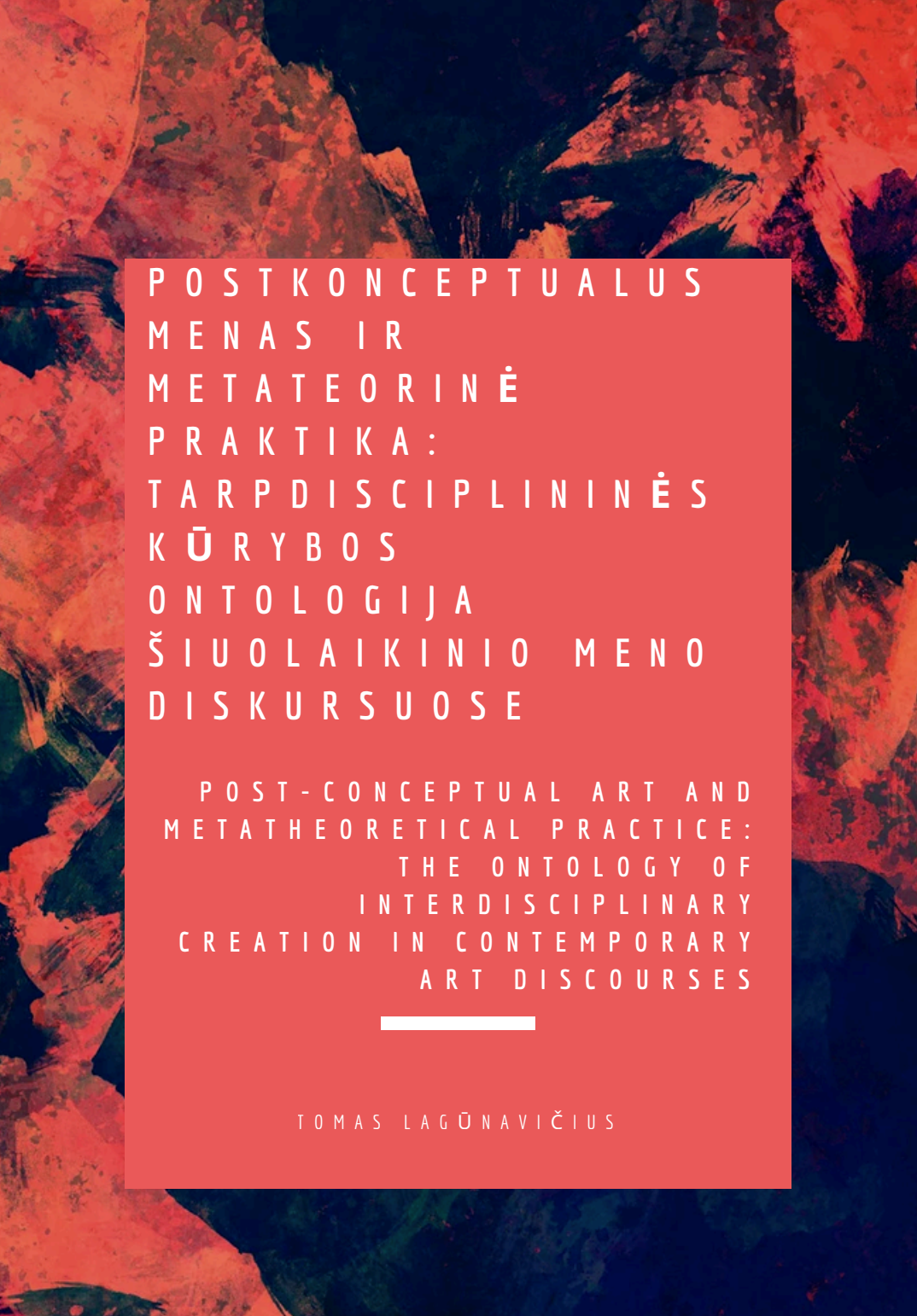

POSTKONCEPTUALUS MENAS IR METATEORINĖ PRAKTIKA: TARPDISCIPLININĖS KŪRYBOS ONTOLOGIJA ŠIUOLAIKINIO MENO DISKURSUOSE

POST-CONCEPTUAL ART AND METATHEORETICAL PRACTICE: THE ONTOLOGY OF INTERDISCIPLINARY CREATION IN CONTEMPORARY ART DISCOURSES

TOMAS LAGŪNAVIČIUS

Postkonceptualus menas ir metateorinė praktika:
Tarpdisciplininės kūrybos ontologija šiuolaikinio meno diskursuose

Post-conceptual art and metatheoretical practice:
The ontology of interdisciplinary creation in contemporary art discourses

Knygos autorius Tomas Lagūnavičius
ISBN 978-609-8349-45-0
2026

Turinys

Įvadas 5
I SKYRIUS.
Postkonceptualumo ontologija
1.1.Teorinė perspektyva 6
1.2. T. Lagūnavičiaus kūrybos analizė 7
1.3. Performatyvus aspektas 8
1.4. Tekstualumas ir metateorija 9
1.5. Kritinis postkonceptualumo diskursas 10
1.6. Pasekmės meninei praktikai 11
1.7. Postkonceptualių kūrinių pavyzdžiai 12
1.8. Išvados 13
Chapter I.
The Ontology of Post-Conceptualism
1.1.Defining Post-Conceptualism 14
1.2.Ontological Premises 15
1.3.Texts, Media, and Interactivity 16
1.4.Relational and Social Dimensions 17
1.5.Critical and Ethical Implications 18
1.6.Implications for Artistic Practice 19
1.7. Examples of Post-Conceptual Works 20
1.8. Conclusions 21
II SKYRIUS.
Performatyvumas ir kūno politika
2.1. Performatyvumo teorijos pagrindai 22
2.2. Kūnas kaip performatyvios praktikos laukas 23
2.3. Žiūrovo įtraukimas ir tapatybės konstravimas 24
2.4. Postkonceptualus performatyvumas 25
2.5. Kūnas, galia ir socialinė kritika 26
2.6. Integracija su post-pragmatizmu ir socialine estetika 27
2.7. Išvados 28

Chapter II.
Performativity and the Politics of the Body
2.1. Foundations of Performativity 29
2.2. The Body as a Field of Performative Practice 30
2.3. Viewer Participation and Identity Construction 31
2.4. Post-Conceptual Performativity 32
2.5. The Body, Power, and Social Critique 33
2.6. Integration with Post-Pragmatism and Social Aesthetics 34
2.7. Conclusions 35
III SKYRIUS.
Postciniškumo estetika
3.1. Postciniškumo teorinis pagrindas 36
3.2. Postciniškumas Tomo Lagūnavičiaus kūryboje 37
3.3. Postciniškumo santykis su postkonceptualumu 38
3.4. Kūrybinė strategija: nuo ironijos iki generatyvumo 39
3.5. Postciniškumas ir socialinė kritika 40
3.6. Filosofinės sąsajos 41
3.7. T. Lagūnavičiaus kūrinių pavyzdžiai 42
3.8. Išvados 43
Chapter III.
Post-Cynical Aesthetics
3.1. Theoretical Foundations of Post-Cynicism 44
3.2. Post-Cynicism in Tomas Lagūnavičius' Work 45
3.3. Post-Cynicism and Post-Conceptualism 46
3.4. Creative Strategy: From Irony to Generativity 47
3.5. Post-Cynicism and Social Critique 48
3.6. Philosophical Connections 49
3.7. Examples of Tomas Lagūnavičius' Works 50
3.8. Conclusions 51
IV SKYRIUS.
Postpragmatizmo epistemologija
4.1. Postpragmatizmo teorinis pagrindas 52
4.2. Žiūrovas kaip epistemologinis agentas 53
4.3. Kūrinio kaip diskurso struktūros samprata 54
4.4. Epistemologinė performatyvumo dimensija 55
4.5. Kritinė postpragmatizmo dimensija 56
4.6. Kūrybiniai pavyzdžiai 57
4.7. Filosofinės nuorodos 58
4.8. Išvados 59

Chapter IV.
Post-Pragmatist Epistemology
4.1. Theoretical Foundations of Post-Pragmatism 60
4.2. The Viewer as an Epistemic Agent 61
4.3. The Artwork as a Discursive Structure 62
4.4. The Epistemological Dimension of Performativity 63
4.5. Critical Post-Pragmatist Dimension 64
4.6. Artistic Examples 65
4.7. Philosophical References 66
4.8. Conclusions 67
Chapter V.
Post-Conceptual Texts and Media
5.1. The Concept of Post-Conceptualism 76
5.2. Texts as Media 78
5.3. Media Hybridization 79
5.4. Performativity in Texts and Media 80
5.5. Post-Conceptual Texts in the Context of Social Critique 81
5.6. Philosophical and Theoretical References 82
5.7. Examples of Works 83
5.8. Conclusions 84
VI SKYRIUS.
Post-postutilitarinis menas ir etinės dimensijos
6.1. Post-postutilitarizmo teorinis pagrindas 84
6.2. Etikos ir estetinio patyrimo integracija 85
6.3. Post-postutilitarizmo kritinė dimensija 86
6.4. Kūrybinė strategija 87
6.5. Filosofinės nuorodos 88
6.6. Kūrybiniai pavyzdžiai 89
6.7. Išvados 90
Chapter VI.
Post-Postutilitarian Art and Ethical Dimensions
6.1. Theoretical Foundations of Post-Postutilitarianism 91
6.2. Integration of Ethics and Aesthetic Experience 92
6.3. Critical Dimension of Post-Postutilitarian Art 93
6.4. Creative Strategy 94
6.5. Philosophical References 95
6.6. Examples of Works 96
6.7. Conclusions 97

Išvados 98
Conclusions 99
Bibliografija 100
Santrauka 102
Abstract 103
Raktažodžiai / Keywords 104

Įvadas

XXI amžiaus šiuolaikinio meno teorija vis dažniau susiduria su klausimu apie kūrinio ontologinę būseną. Tradicinė meno kaip objekto samprata nyksta, užleisdama vietą procesiniam, situaciniam ir diskursyviam kūrybos suvokimui. Ši transformacija neatskiriamai siejasi su konceptualizmo palikimu, performatyvumo filosofijos plėtra, socialiai angažuoto meno praktikomis bei institucinės kritikos strategijomis, kurios išplečia meno ribas ir funkcijas.

Ši knyga nagrinėja Tomo Lagūnavičiaus kūrybą kaip postkonceptualią metateorinę praktiką, kurioje menas suvokiamas ne tik kaip estetinis objektas, bet kaip refleksyvus žinojimo kūrimo metodas. Analizuojamos jo plėtojamos kategorijos – postciniškas tekstas, postpragmatinis tekstas, postkonceptualus tekstas ir post-postutilitaristinis menas – suteikia galimybę interpretuoti šiuolaikinio meno būklę po konceptualizmo ir relacinės estetikos paradigmos, atskleidžiant kūrybos teorinius ir metodologinius horizontus, kurie yra dinamiški, tarpdisciplininiai ir refleksyvūs.

Knyga siekia ne tik apibrėžti postkonceptualaus meno kontūrus, bet ir parodyti, kaip menas gali tapti kritiniu žinojimo instrumentu, veikiant tiek teorinėje, tiek praktinėje meno erdvėje. Tokiu būdu nagrinėjamos praktikos atskleidžia meno ontologijos pokyčius ir suteikia pagrindą tolimesnei diskusijai apie kūrybos procesų prasmę ir transformaciją šiuolaikiniame diskurse.

I SKYRIUS.
POSTKONCEPTUALUMO ONTOLOGIJA

1.1. Teorinė perspektyva

Postkonceptualumo sąvoka šiuolaikinėje meno teorijoje reiškia ne vien stilistinę ar formalinę kryptį, bet ontologinį poslinkį, kuriuo menas tampa diskursyviu, procesiniu ir refleksyviu reiškiniu. Peter Osborne teigia, kad „postkonceptualus menas nėra tiesiog konceptualaus meno tęsinys; jis egzistuoja konceptualaus diskurso sąlygomis, net kai atrodo, kad grįžta prie tradicinės medijos“[1]. Ši mintis leidžia suprasti, kad kūrinio materialumas nebėra esminis jo meninės prasmės determinantė – menas tampa idėjine praktika, kurioje refleksija, kontekstas ir diskursas yra pagrindinės kategorijos.

Lagūnavičiaus kūryboje postkonceptualumas reiškiasi kaip daugiapakopė praktika, apimanti:

1. **Dematerializaciją** – kūriniai dažnai pasirodo kaip dokumentacija, performatyvios situacijos ar interaktyvios instaliacijos, kurių fizinė medžiaga nėra esminė prasmės dalis.
2. **Tekstualumą** – menininko tekstai veikia kaip performatyvūs aktai, kurie ne tik komentuoja kūrinį, bet patys tampa kūrinio dalimi.
3. **Diskursyvumą** – kūriniai įtraukia teorinę refleksiją, transformuodami meną į metateorinę praktiką.

Šios pozicijos tiesiogiai siejasi su konceptualizmo tradicija, kurią artikuliavo Sol LeWitt: „Idėja yra menas. Materialus objektas yra tik idėjos realizacija“. Tačiau Lagūnavičiaus postkonceptualumas plečia šią paradigmą – kūrinys tampa ne tik idėjos išraiška, bet kritine praktika, kuri reflektuoja patį meno diskursą.

1.2. T. Lagūnavičiaus kūrybos analizė

Vienas iš pavyzdžių yra jo projektas „Urbanistiniai miesto fragmentai“ (2017), kuriame Lagūnavičius naudoja fotografijos seriją, dokumentuojančią miesto erdvių fragmentus ir socialinius mikrojvykius. Fotografijos transformuojamos į performatyvius diskursus per interaktyvius tekstinius komentarus, integruotus galerijos erdvėje.

Šiame projekte matyti keli postkonceptualumo bruožai:

1. **Dematerializacija:** pats miesto fragmentas nėra meninis objektas, o tik atspirties taškas.
2. **Tekstualumas:** ekspozicijoje pateikti T. Lagūnavičiaus komentarai, citatos iš filosofų (pvz., Foucault apie erdvės discipliną), veikia kaip performatyvūs aktai.
3. **Diskursyvumas:** žiūrovai įtraukiami į interpretaciją, kuri nėra nuspėjama, o kuriasi kaip kolektyvinė patirtis.

Analizuojant šį projektą, galima matyti postkonceptualaus meno ontologiją, kur kūrinys nebėra tik objektas, bet socialinis ir epistemologinis įvykis. Kaip rašo Joseph Kosuth, „menas po filosofijos turi būti suprantamas kaip idėja, kuri pasireiškia ne tik kaip objektas, bet kaip diskursyvus įvykis“. T. Lagūnavičiaus kūryba puikiai iliustruoja šią tezę – idėja ir praktika integruojamos į vieną performatyvią struktūrą.

1.3. Performatyvus aspektas

Postkonceptualus menas dažnai apima performatyvumo dimensiją. Judith Butler teigia: „Veiksmas, kurį mes atliekame, tampa tapatybės konstruktyvumo pagrindu“. Lagūnavičiaus kūryboje performansas ir interaktyvios situacijos leidžia žiūrovui patirti tapatybės ir konteksto konstravimą realiu laiku.

Projektas „Kareivių kapai“ (2023) – tai instaliacija, kurioje lankytojas tampa performatyvaus įvykio dalimi. Žiūrovai skatinami įsitraukti į kasdienio miesto socialinių scenų inscenizaciją, o jų veiksmai įrašomi ir dokumentuojami. Ši praktika:

1. destabilizuoja hierarchijas tarp kūrėjo ir žiūrovo,
2. performuoja socialines normas,
3. kuria laikinas, bet reikšmingas socialines struktūras,
4. transformuoja kūrinį į kolektyvinį diskursą.

Šiuo atžvilgiu, T. Lagūnavičiaus kūryba glaudžiai siejasi su Michel Foucault idėja: „Erdvė – tai ne neutralus fonas; ji yra galios santykių vieta“[5]. Lagūnavičius per savo kūrinius analizuoja, kaip miesto ir socialinės erdvės gali veikti kaip diskursyvus mechanizmas.

1.4. Tekstualumas ir metateorija

T. Lagūnavičiaus kūriniai dažnai integruoja tekstą kaip performatyvų elementą. Ši strategija atspindi postkonceptualumo esmę – menas neatskiriamas nuo teorijos. Peter Osborne pažymi: „Postkonceptualus menas egzistuoja diskurse, kuris nuolat peržengia materialumo ribas".

Pavyzdžiui, projektas „Neuromaterializmas" (2025) sujungia fotografijas, garso įrašus ir tekstinius komentarus, kurie kartu formuoja metateorinę meninę struktūrą. Tekstai ne tik komentuoja vizualinę medžiagą, bet ją performuoja, transformuodami žiūrovo patirtį į kritinę refleksiją.

Ši praktika glaudžiai siejasi su Richard Rorty mintimi: „Žinojimas nėra tiesos atspindys; tai socialinė praktika, kuri nuolat kuriama ir interpretuojama". Lagūnavičiaus kūryba demonstruoja, kaip menas gali būti epistemologiniu įrankiu – ne tik reprezentacija, bet ir žinojimo kūrimo erdve.

1.5. Kritinis postkonceptualumo diskursas

Postkonceptualumo paradigma neapsiriboja formalizmu – ji įtraukia socialinę, politinę ir epistemologinę dimensiją. Nicolas Bourriaud pabrėžia, kad menas gali būti socialinių santykių laboratorija, tačiau Claire Bishop įspėja, kad participacija ir socialinės įtraukties praktikos gali pasitelkti hierarchijas ir maskuoti galios santykius.

T. Lagūnavičiaus kūryboje šie aspektai integruoti subtiliai:

1. kūriniai įtraukia žiūrovus kaip dalyvius,
2. performatyvūs veiksmai generuoja diskursą,
3. teksto ir vizualios medžiagos sintezė kuria kritinę refleksiją,
4. socialinė praktika nesumažina kūrybos autonomijos.

Tai leidžia meną interpretuoti kaip metateorinę praktiką, kurioje estetika, socialinė kritika ir epistemologija veikia kartu.

1.6. Pasekmės meninei praktikai

T. Lagūnavičiaus postkonceptuali ontologija leidžia išskirti kelias svarbias pasekmes šiuolaikinei meninei praktikai:

- **Kūrinys yra procesualus** – ontologija realizuojasi per sąveiką, o ne egzistuoja iš anksto kaip statiškas objektas.
- **Medijų hibridiškumas yra esminis** – tekstai, garsas ir vizualūs elementai kartu konstituoja reikšmę.
- **Žiūrovai yra ontologiniai agentai** – dalyvavimas yra būtina kūrinio egzistavimo sąlyga.
- **Etinės ir socialinės dimensijos yra integruotos** – reikšmė nėra neutrali, ji yra santykinė ir kritiškai angažuota.
- **Diskursinis kompleksiškumas** – kūriniai funkcionuoja kaip žinojimo laukai, integruojantys refleksiją, veiksmą ir socialinį kontekstą.

Ši sistema leidžia postkonceptualizmą suvokti kaip ontologiškai dinamišką ir socialiai įsišaknijusią meno formą, jungiančią teoriją, praktiką ir auditorijos įsitraukimą.

1.7. Postkonceptualių kūrinių pavyzdžiai

1. **Neuromarcializmas (2019)** – interaktyvi tekstinė ir erdvinė instaliacija, aktyvuojanti santykinę reikšmę.
2. **Urbanistiniai miesto fragmentai (2020)** – hibridinės medijos instaliacija, integruojanti tekstą, garsą ir vizualinius elementus, kurianti emergentinę patirtį.
3. **Kocentruoto chaoso konseptas (2025)** – dalyvaujamojo pobūdžio projektas, kuriame reikšmė yra bendrai kuriama, atspindinti santykinę ontologiją.
4. **Kareivių kapai (2023)** – interaktyvus performatyvus kūrinys, akcentuojantis etinį ir socialinį įsitraukimą.

Šie projektai atskleidžia postkonceptualios ontologijos veikimą praktikoje, parodydami, kad reikšmė, būtis ir santykiškumas Lagūnavičiaus kūryboje yra neatsiejami.

1.8. Išvados

Šiame darbe analizuota Tomo Lagūnavičiaus kūryba atskleidžia postkonceptualumo strategijos specifiką, kuri transformuoja šiuolaikinio meno praktiką ir ontologiją. Pagrindiniai šios strategijos bruožai yra šie:

1. **Kūrinio transformacija į diskursyvų įvykį** – meno objektas nebėra statiškas ar vien tik estetinis, jis tampa socialiniu ir teoriniu įvykiu, kuriame aktyviai dalyvauja diskursas.
2. **Teksto integracija kaip performatyvaus elemento** – tekstas veikia ne tik kaip informacijos nešėjas, bet kaip kūrybos proceso dalis, kuri tiesiogiai įtakoja meninę patirtį.
3. **Žiūrovo įtraukimas į socialinį diskursą** – menas tampa platforma dialogui ir kritinei refleksijai, o žiūrovas įgauna aktyvų vaidmenį kūrinio konstruojamame socialiniame kontekste.
4. **Meno ir epistemologijos jungtis** – kūryba veikia kaip metateorinė praktika, kur menas tampa žinojimo kūrimo instrumentu, refleksyvia priemone nagrinėti patirtį, žinias ir diskursą.

Šios strategijos įgyvendinimas atskleidžia naują šiuolaikinio meno ontologiją, kurioje materialumas nebėra pagrindinis kriterijus. Esminė reikšmė kuriama per diskursą, patirtį ir refleksiją, o menininko kūryba tampa ne tik estetiniu aktu, bet ir kritiniu, teoriniu bei socialiniu veiksniu. T. Lagūnavičiaus postkonceptualumo požiūris pabrėžia, kad šiuolaikinis menas gali būti tiek kūrybinė, tiek epistemologinė praktika, atverianti naujus metodus ir būdus interpretuoti, patirti ir kurti reikšmes.

Chapter I.
THE ONTOLOGY OF POST-CONCEPTUALISM

1.1. Defining Post-Conceptualism

Post-conceptualism represents an evolution beyond the boundaries of conceptual art. Whereas conceptual art emphasized the primacy of idea over material form, post-conceptualism integrates idea, materiality, and context into a dynamic discursive field. Osborne observes: "Post-conceptual art exists within a discourse that integrates critical reflection with material and conceptual experimentation". This definition situates post-conceptualism not merely as a historical continuation but as a methodological and ontological reconfiguration of artistic practice.

In the work of Tomas Lagūnavičius, post-conceptualism manifests as a complex interplay of texts, visual media, and performative actions. Unlike traditional conceptual art, which may prioritize documentation or the dematerialization of the object, Lagūnavičius' practice maintains material and experiential presence while foregrounding the discursive and social dimension of meaning-making.

1.2. Ontological Premises

The ontology of post-conceptual art requires a reassessment of the being of the artwork. Unlike conventional art objects, which exist primarily as aesthetic or formal entities, post-conceptual works occupy a liminal space between object, event, and discourse.

Heidegger's notion of Being and presence can be adapted here: the artwork exists not solely as a tangible artifact but as an encounter, a situation in which meaning emerges relationally between object, artist, and viewer. T. Lagūnavičius' installations, such as "Textual Spaces" (2019), exemplify this principle: text, image, and space converge, but their significance is activated only through viewer interaction.

Thus, the ontological status of the work is processual and contingent, echoing Rorty's post-pragmatist critique of representational truth: "Knowledge is not a mirror of nature; it is a social practice, constantly created and interpreted". The artwork becomes a living discursive field, whose ontology is inseparable from participation and interpretation.

1.3. Texts, Media, and Interactivity

A key feature of post-conceptual ontology is the integration of multiple media as mutually constitutive. Text is not merely supplementary; it functions performatively. Butler's theory of performativity—whereby repetition, ritual, and acts constitute identity—illuminates the epistemic role of text in Lagūnavičius' work: texts act, they are agents of meaning-making rather than static inscriptions.

In "Urban Fragments of the City" (2017), visual fragments, audio, and textual cues interweave to generate an interactive, multi-layered field of knowledge and experience. Viewers' choices alter narrative trajectories and relational meanings, producing an ontology of the artwork that is simultaneously emergent and contingent.

Here, media hybridization is essential: post-conceptual ontology is inseparable from interactivity, relationality, and process. The work exists in the intersection of material, social, and performative domains, destabilizing any singular or fixed interpretation.

1.4. Relational and Social Dimensions

Post-conceptualism is also relational. Bourriaud asserts: "Art is the construction of relational situations". T. Lagūnavičius extends this into a discursive and ontological register: relationality is not merely social interaction but a fundamental condition of the work's being.

Projects like "Soldiers' Graves" (2023) illustrate this relational ontology: viewers co-create meaning in spaces where textual, visual, and auditory elements are activated collectively. Each interaction constitutes an ontological event, generating knowledge and experience unique to that moment and group.

This aligns with Dewey's notion of experience as an interdependent and holistic phenomenon, in which meaning emerges from participation and reflection rather than passive observation.

1.5. Critical and Ethical Implications

Post-conceptual ontology also carries critical and ethical weight. Bishop notes that participatory art may obscure power relations; Lagūnavičius' works deliberately reveal and problematize social hierarchies and urban norms. The ontology of the work, therefore, encompasses moral and political dimensions, where the viewer's engagement is not neutral but reflective and ethically implicated.

For instance, "Neuromaterialism" (2025) challenges participants to navigate situations with real consequences, emphasizing the inseparability of aesthetic, epistemic, and ethical dimensions in post-conceptual practice. The artwork is ontologically complete only through active, ethical engagement, not mere observation.

1.6. Implications for Artistic Practice

Lagūnavičius' post-conceptual ontology suggests several implications for contemporary artistic practice:

1. **The work is processual**: ontology is enacted through interaction rather than pre-existing as a static object.
2. **Media hybridity is essential**: texts, sound, and visual elements co-constitute meaning.
3. **Viewers are ontological agents**: participation is necessary for the work's being.
4. **Ethical and social dimensions are integral**: meaning is not neutral but relational and critically engaged.
5. **Discursive complexity**: works function as fields of knowledge, integrating reflection, action, and social context.

This framework positions post-conceptualism as an ontologically dynamic and socially embedded form of art, bridging theory, practice, and audience engagement.

1.7. Examples of Post-Conceptual Works

- **Neuromaterialism (2019)** – an interactive textual and spatial installation that activates relational meaning.
- **Urban Fragments of the City (2020)** – a hybrid media installation integrating text, sound, and visual elements to create an emergent experience.
- **The Concept of Concentrated Chaos (2025)** – a participatory project in which meaning is co-created, reflecting a relational ontology.
- **Soldiers' Graves (2023)** – an interactive performative work emphasizing ethical and social engagement.

These projects reveal the functioning of post-conceptual ontology in practice, demonstrating that meaning, being, and relationality in Lagūnavičius' work are inseparable.

1.8. Conclusions

This study of Tomas Lagūnavičius' work reveals the specificity of a post-conceptual strategy that transforms the practice and ontology of contemporary art. The main features of this strategy are as follows:

1. **The transformation of the artwork into a discursive event** – the art object is no longer static or merely aesthetic; it becomes a social and theoretical event in which discourse actively participates.
2. **The integration of text as a performative element** – text functions not only as a carrier of information but as an integral part of the creative process, directly shaping the artistic experience.
3. **The involvement of the viewer in social discourse** – art becomes a platform for dialogue and critical reflection, with the viewer assuming an active role within the social context constructed by the artwork.
4. **The intersection of art and epistemology** – artistic practice operates as a metatheoretical practice, where art becomes an instrument of knowledge production and a reflexive means of examining experience, knowledge, and discourse.

The implementation of this strategy reveals a new ontology of contemporary art in which materiality is no longer the primary criterion. Meaning is primarily produced through discourse, experience, and reflection, while the artist's practice becomes not only an aesthetic act but also a critical, theoretical, and social one. T. Lagūnavičius' post-conceptual approach emphasizes that contemporary art can function simultaneously as a creative and epistemological practice, opening new methods and ways of interpreting, experiencing, and producing meaning.

II SKYRIUS.
PERFORMATYVUMAS IR KŪNO POLITIKA

2.1. Performatyvumo teorijos pagrindai

Performatyvumo sąvoka šiuolaikinio meno teorijoje reiškia, kad mūsų veiksmai, elgesys ir net kasdieniai ritualai kuria prasmę, tapatybę ir socialinius santykius. Kitaip tariant, tai, kas mes esame, nėra tik „duota“ iš anksto – tai formuojasi per tai, ką darome ir kaip elgiamės.

Filosofė Judith Butler teigia, kad, pavyzdžiui, lytis nėra natūrali ir nekintama – ji susiformuoja per nuolat kartojamus veiksmus, gestus ir socialines normas. Tai reiškia, kad tapatybė yra tarsi „atliekama“ – mes ją kuriame per savo elgesį ir dalyvavimą visuomenėje.

Ši idėja svarbi ir T. Lagūnavičiaus kūryboje. Jo performatyvūs projektai rodo, kaip kūnas gali peržengti įprastas socialines taisykles, o žiūrovas nebėra tik stebėtojas – jis tampa aktyvia kūrinio dalimi.

Panašiai mąsto ir Michelis Foucault, kuris teigia, kad erdvė nėra neutrali. Ji veikia žmones – formuoja jų elgesį, nustato taisykles ir netgi disciplinuoja kūnus. Tai reiškia, kad vieta, kurioje vyksta menas, taip pat turi didelę reikšmę.

T. Lagūnavičius savo darbuose būtent tai ir tyrinėja – kaip erdvė, kūnas ir laikas veikia kartu. Jis parodo, kad mūsų socialiniai veiksmai ir ritualai nėra atsitiktiniai – juos formuoja tam tikros galios struktūros, kurias menas gali atskleisti ir kritiškai permąstyti.

2.2. Kūnas kaip performatyvios praktikos laukas

Tomas Lagūnavičiaus performansai dažnai remiasi kūno ir erdvės santykio eksperimentavimu. Vienas reikšmingiausių projektų – „Kareivių kapai“ (2023). Ši instaliacija suteikė žiūrovams galimybę tapti performatyvios situacijos dalimi: lankytojai buvo kviečiami inscenizuoti kasdienius miesto ritualus, o jų veiksmai dokumentuoti kaip performatyvus įvykis.

Šio projekto analizė atskleidžia keletą postkonceptualumo performatyvių bruožų:

1. Interaktyvumas: žiūrovas tampa kūrinio dalimi, o ne tik stebėtoju.
2. Diskursyvi dimensija: veiksmai ir sąveikos fiksuojami tekstuose ir garso įrašuose, kurie patys tampa kūrinio dalimi.
3. Kūno politizacija: įvykiai analizuoja socialinių normų ir erdvės disciplinavimo mechanizmus, kaip tai apibūdina Foucault: „Kūnai yra tiek disciplinuojami, tiek instrumentizuojami galios santykių“.

T. Lagūnavičiaus performansas demonstruoja, kad kūnas šiuolaikiniame mene nėra tik estetinis objektas – jis yra socialinių ir diskursinių santykių vieta.

2.3. Žiūrovo įtraukimas ir tapatybės konstravimas

Performansas T. Lagūnavičiaus kūryboje sujungia teoriją ir praktiką. Butler teigia, kad „Kartojimas, ritualas ir veiksmai yra esminiai tapatybės konstravimo elementai“. Tai reiškia, kad žiūrovo įtraukimas į performatyvų aktą yra ne tik estetinis, bet ir socialinis, epistemologinis procesas.

Projektas „Geometrinės meditacijos“ (2025) iliustruoja šią tezę: lankytojai buvo kviečiami judėti per erdvę, simbolizuojančią skirtingas socialines struktūras. Kiekvienas judesys reflektavo galios santykius – kūnas buvo tiek instrumentas, tiek diskurso priemonė. Tokiu būdu performansas tapo mikrosocialine laboratorija, kurioje tapatybė ir socialinės normos eksperimentuojamos realiu laiku.

2.4. Postkonceptualus performatyvumas

T. Lagūnavičiaus kūryboje performatyvumas neatskiriamas nuo postkonceptualumo. Kūriniai ne tik egzistuoja erdvėje, bet aktyviai formuoja žiūrovo patirtį ir kuria diskursą apie socialinę tikrovę. Peter Osborne pažymi: „Postkonceptualus menas egzistuoja diskurse, kuris peržengia materialumo ribas".

Tai reiškia, kad kūrinys tampa ne tik reprezentacija, bet ir žinojimo bei socialinės refleksijos įrankiu. T. Lagūnavičiaus performatyvūs projektai, tokie kaip „Katastrofos belaukiant" (2025), iliustruoja šią ontologiją: žiūrovų veiksmai ir kūrinio struktūra formuoja kolektyvinį diskursą, kuriame materialumas nėra svarbiausia dimensija.

2.5. Kūnas, galia ir socialinė kritika

Foucault mintis, kad „Kūnai yra tiek disciplinuojami, tiek instrumentizuojami galios santykių“, yra pagrindas analizuoti Lagūnavičiaus kūrybą kaip socialinės kritikos įrankį. Projektai, tokie kaip „Balansas“ (2021), tyrinėja, kaip fiziniai veiksmai gali dekoduoti galios santykius:

1. kūno pozicija erdvėje reflektuoja socialines normas;
2. judesiai atskleidžia institucijų struktūras;
3. žiūrovo pasirinkimai tampa diskurso dalimi.

Šis požiūris leidžia menininko praktikai tapti metateorine socialinės kritikos forma.

2.6. Integracija su post-pragmatizmu ir socialine estetika

T. Lagūnavičiaus performatyvumas gali būti suprantamas per postpragmatizmo filosofiją. Kaip teigia Richard Rorty, žinojimas nėra objektyvus tikrovės atspindys – jis kuriamas socialinėje praktikoje, nuolat kintant ir priklausant nuo konteksto. Remiantis šiuo požiūriu, performansas T. Lagūnavičiaus kūryboje tampa ne tik menine forma, bet ir žinojimo kūrimo būdu. Kūnas, veiksmas ir žiūrovo dalyvavimas čia veikia kaip priemonės, per kurias atsiranda naujos reikšmės ir supratimas.

Kita svarbi perspektyva yra Nicolas Bourriaud relacinės estetikos teorija, kuri meną apibrėžia kaip socialinių santykių kūrimo erdvę. Tačiau Claire Bishop atkreipia dėmesį, kad dalyvavimas mene nėra savaime neutralus ar pozityvus – jis gali slėpti galios santykius ir nelygybes.

T. Lagūnavičiaus kūryboje šios idėjos sujungiamos kritiškai ir apgalvotai. Jo darbuose žiūrovo dalyvavimas nėra tik įtraukimo forma – jis tampa diskurso kūrimo priemone. Tuo pačiu išlaikoma ir kūrinio autonomija: dalyvavimas nepanaikina meninės struktūros, bet ją papildo, leisdamas atsiskleisti sudėtingiems socialiniams ir epistemologiniams ryšiams.

2.7. Išvados

Atlikta analizė leidžia teigti, kad T. Lagūnavičiaus kūryba nuosekliai perkonfigūruoja šiuolaikinio meno sampratą, išplėsdama ją už tradicinio objekto ribų ir įtvirtindama performatyvią, diskursyvią bei epistemologinę meno dimensiją.

- **Pirma**, performatyvumo plotmėje kūnas jo darbuose tampa ne reprezentacijos priemone, o aktyviu socialinės kritikos įrankiu. Per veiksmą, gestą ir situaciją menas įgyja gebėjimą ne tik atspindėti, bet ir formuoti socialines reikšmes bei santykius.

- **Antra**, žiūrovas įtraukiamas į diskursyvią patirtį, kurioje tapatybė nėra fiksuota, bet nuolat kintanti ir eksperimentuojama realiu laiku. Tai keičia tradicinį recepcijos modelį – žiūrovas tampa ne pasyviu stebėtoju, o kūrinio bendrakūrėju.

- **Trečia**, Lagūnavičiaus kūryba sujungia postkonceptualumo principus su socialine praktika, suformuodama metateorinę performatyvią struktūrą. Menas čia veikia kaip refleksyvi sistema, gebanti analizuoti pati save ir savo veikimo sąlygas.

- **Ketvirta**, integruojant post-pragmatizmo ir relacinės estetikos idėjas, kūrinys transformuojamas į epistemologinę ir socialinę laboratoriją. Joje kuriamos ne tik estetinės formos, bet ir nauji žinojimo, patirties bei socialinės sąveikos modeliai.

Apibendrinant galima teigti, kad T. Lagūnavičiaus kūryba aiškiai rodo esminį šiuolaikinio meno poslinkį: menas nebėra suvokiamas kaip autonomiškas objektas, bet kaip diskursyvus, socialinis ir epistemologinis įvykis. Šiame įvykyje kūnas, žiūrovas ir kontekstas susijungia į vientisą performatyvią struktūrą, kurioje kuriama reikšmė, patirtis ir žinojimas. Tokia prieiga leidžia kalbėti apie naują meno ontologiją, grindžiamą ne materialumu, o santykiškumu, procesu ir refleksija.

Chapter II.
PERFORMATIVITY AND THE POLITICS OF THE BODY

2.1. Foundations of Performativity

The concept of performativity in contemporary art theory means that our actions, behavior, and even everyday rituals create meaning, identity, and social relationships. In other words, who we are is not simply something given in advance—it is formed through what we do and how we behave.

Philosopher Judith Butler argues that, for example, gender is not natural or fixed—it is shaped through repeatedly performed actions, gestures, and social norms. This means that identity is, in a sense, "performed"—we construct it through our behavior and participation in society.
This idea is also important in T. Lagūnavičius' work. His performative projects show how the body can challenge established social norms, while the viewer is no longer just an observer but becomes an active participant in the artwork.

A similar perspective is offered by Michel Foucault, who argues that space is not neutral. It influences people—it shapes behavior, establishes rules, and even disciplines bodies. This means that the place where art occurs also plays a significant role.

T. Lagūnavičius explores precisely this in his work—how space, body, and time interact. He demonstrates that our social actions and rituals are not accidental; they are shaped by structures of power, which art can reveal and critically reconsider.

2.2. The Body as a Field of Performative Practice

T. Lagūnavičius' performances frequently experiment with the relationship between the body and space. One significant example is "Soldiers' Graves" (2023). This installation allowed visitors to participate in a performative situation: they were invited to enact everyday urban rituals, with their actions documented as part of the artwork.

Analysis of this project highlights several post-conceptual performative features:

1. Interactivity: the viewer becomes part of the artwork rather than a mere observer.
2. Discursive dimension: actions and interactions are recorded in texts and audio, which themselves become part of the work.
3. Politicization of the body: events explore mechanisms of social norms and spatial discipline, as Foucault emphasizes: "Bodies are both disciplined and utilized by relations of power".

T. Lagūnavičius' performance demonstrates that the body in contemporary art is not merely an aesthetic object but a site of social and discursive relations.

2.3. Viewer Participation and Identity Construction

Performance in T. Lagūnavičius' practice merges theory and practice. Butler notes that "Repetition, ritual, and acts are essential elements in the construction of identity". Therefore, involving the viewer in a performative act is not only an aesthetic decision but a social and epistemological process.

The project "Geometric Meditations" (2025) exemplifies this: participants were asked to navigate a space symbolizing different social structures. Each movement reflected power dynamics—the body functioned as both an instrument and a medium of discourse. The performance thus operated as a micro-social laboratory, where identity and social norms were experimentally enacted in real time.

2.4. Post-Conceptual Performativity

In T. Lagūnavičius' work, performativity is inseparable from post-conceptualism. Artworks not only exist in space but actively shape the viewer's experience and generate discourse about social reality. Peter Osborne notes: "Post-conceptual art exists in discourse that transcends the limits of materiality".

This implies that the artwork functions not only as representation but also as a tool for knowledge and social reflection. Lagūnavičius' performative projects, such as "Awaiting the Catastrophe" (2025), illustrate this ontology: viewer actions and the structure of the work produce a collective discourse where materiality is secondary.

2.5. The Body, Power, and Social Critique

Foucault's observation that "Bodies are both disciplined and utilized by relations of power" provides a framework for understanding Lagūnavičius' practice as a tool of social critique. Projects like "Balance" (2021) investigate how physical acts can decode power relations:

1. body positioning in space reflects social norms;
2. gestures reveal institutional structures;
3. viewer choices contribute to discourse.

This approach transforms artistic practice into a meta-theoretical form of social critique, where performative acts are simultaneously epistemological and ethical interventions.

2.6. Integration with Post-Pragmatism and Social Aesthetics

T. Lagūnavičius' performativity can be understood through the lens of post-pragmatist philosophy. As Richard Rorty argues, knowledge is not an objective reflection of reality—it is produced within social practice, constantly changing and dependent on context. From this perspective, performance in Lagūnavičius' work becomes not only an artistic form but also a mode of knowledge production. The body, action, and the viewer's participation function as means through which new meanings and understandings emerge.

Another important perspective is Nicolas Bourriaud's theory of relational aesthetics, which defines art as a space for the creation of social relations. However, Claire Bishop points out that participation in art is not inherently neutral or positive—it can conceal power relations and inequalities.

In Tomas Lagūnavičius' work, these ideas are critically and thoughtfully integrated. Viewer participation is not merely a form of engagement; it becomes a means of producing discourse. At the same time, the autonomy of the artwork is preserved: participation does not dissolve the artistic structure but rather extends it, allowing complex social and epistemological relationships to emerge.

2.7. Conclusions

The conducted analysis suggests that T. Lagūnavičius' work consistently reconfigures the understanding of contemporary art, extending it beyond the boundaries of the traditional object and establishing performative, discursive, and epistemological dimensions of art.

- **First**, within the dimension of performativity, the body in his works becomes not a means of representation but an active instrument of social critique. Through action, gesture, and situation, art gains the capacity not only to reflect but also to shape social meanings and relations.

- **Second**, the viewer is drawn into a discursive experience in which identity is not fixed but continuously shifting and experimentally constructed in real time. This transforms the traditional model of reception—the viewer becomes not a passive observer but a co-creator of the artwork.

- **Third**, Lagūnavičius' practice brings together principles of post-conceptualism and social practice, forming a metatheoretical performative structure. Here, art functions as a reflexive system capable of analyzing itself and the conditions of its own operation.

- **Fourth**, by integrating ideas of post-pragmatism and relational aesthetics, the artwork is transformed into an epistemological and social laboratory. Within it, not only aesthetic forms are produced, but also new models of knowledge, experience, and social interaction.

In conclusion, T. Lagūnavičius' work clearly demonstrates a fundamental shift in contemporary art: art is no longer understood as an autonomous object, but as a discursive, social, and epistemological event. Within this event, the body, the viewer, and the context merge into a unified performative structure in which meaning, experience, and knowledge are produced. Such an approach allows us to speak of a new ontology of art, grounded not in materiality, but in relationality, process, and reflection.

III SKYRIUS.
POSTCINIŠKUMO ESTETIKA

3.1. Postciniškumo teorinis pagrindas

Vėlyvojo modernizmo ir šiuolaikinės kultūros kontekste cinizmas dažnai suvokiamas kaip kritinio distancijos simptomas, kai ironija tampa pagrindiniu komunikacijos instrumentu. Peter Sloterdijk savo knygoje Critique of Cynical Reason teigia: „Cynical reason is not ignorance; it is enlightenment as false consciousness“. Kitaip tariant, cinizmas iš esmės yra „apšviesta klaidinga sąmonė“ – žmogus suvokia socialines problemas, tačiau atsako joms ironijos ir distancijos priemonėmis.

T. Lagūnavičiaus postciniškumo estetika atsiranda kaip atsakas į šią paradigmos dominavimą. Jis teigia, kad postciniškas menas siekia peržengti ironijos ribotumą, siekdamas autentiškos patirties, kuri nebūtų vien kritinė, bet ir generatyvi. Postciniškumas taip pat jungia performatyvumą, postkonceptualumą ir socialinę refleksiją į vieningą estetinę praktiką.

3.2. Postciniškumas Tomo Lagūnavičiaus kūryboje

Vienas aiškiausių postciniškumo pavyzdžių – projektas „Vaizdas nesvarbu...“ (2025), kur Tomas Lagūnavičius eksperimentuoja su kasdienio gyvenimo objektų transformacija į menines situacijas. Projekto esmė – ne tik stebėti, bet įtraukti žiūrovą į diskursyvų procesą:

1. Interaktyvumas: lankytojas įsitraukia į situacijas, kurios generuoja patirtį, o ne tik stebi objektus.
2. Dekonstrukcija ir rekonstrukcija: ironija ir satyra nėra galutinės, o transformuojamos į kūrybinę energiją.
3. Autentiškumo paieška: kūriniai siekia sukurti tiesioginę estetinę patirtį, kurios tikslas – žiūrovo refleksija, o ne tik kritika.

Ši praktika atitinka Sloterdijko mintį, kad tikroji kultūrinė reakcija į cinizmą yra pozityvus refleksijos aktas, kuris transformuoja socialinę sąmonę.

3.3. Postciniškumo santykis su postkonceptualumu

Lagūnavičiaus postciniškumas neatskiriamas nuo postkonceptualumo. Peter Osborne pažymi, kad „Post-conceptual art exists within a discourse that integrates critical reflection with material and conceptual experimentation“.

Šiuo požiūriu Lagūnavičiaus kūriniai, tokie kaip „Naujasis Eurocentrizmas“ (2025), veikia kaip postciniškos medijos pavyzdžiai:

1. tekstai veikia performatyviai, generuodami žiūrovo interpretaciją;
2. kasdienybės objektai tampa diskursyviomis ikonomis;
3. žiūrovas įtraukiamas į kūrinio prasmės kūrimą.

Ši praktika parodo, kad postciniškumas nėra tik kritika ar ironija, bet aktyvus diskurso formavimas, kur menas tampa socialinės refleksijos įrankiu.

3.4. Kūrybinė strategija: nuo ironijos iki generatyvumo

T. Lagūnavičiaus postciniškumo estetika dažnai pereina iš ironijos ir distancijos į generatyvų patyrimą, kuris aktyvuoja žiūrovą. Projekto „Būk postmodernistu“ (2024) metu fotografijos, garso įrašai ir tekstiniai komentarai ne tik dokumentavo urbanistinę aplinką, bet ir skatino žiūrovus interpretuoti socialines situacijas savarankiškai.

Tai atitinka Sloterdijko mintį: “Cinismas įveikiamas ne naiviu tikėjimu, bet aktyviu įsitraukimu, kuris transformuoja suvokimą ir elgesį”. Lagūnavičius taip pat integruoja socialinę kritiką, tačiau transformuoja ją į pozityvų estetinį įvykį, kuris generuoja naujas reikšmes.

3.5. Postciniškumas ir socialinė kritika

Postciniškumas T. Lagūnavičiaus kūryboje taip pat susijungia su socialinės kritikos dimensija. Claire Bishop pabrėžia, kad participacinis menas gali paslėpti galios santykius ir normatyvų reprodukciją. T. Lagūnavičius šiuos aspektus integruoja kritiškai:

1. participacija nėra tik manipuliacinė, ji kuria dialogą;
2. kūriniai analizuoja socialines normas ir urbanistinę aplinką;
3. žiūrovo įtraukimas tampa refleksyvia praktika.

Pavyzdžiui, „Kareivių kapai“ (2023) transformuoja žiūrovą iš stebėtojo į diskurso dalyvį, kurio veiksmai generuoja naują socialinę patirtį. Postciniškumas čia veikia kaip kritinės praktikos ir estetinio patyrimo jungtis.

3.6. Filosofinės sąsajos

Postciniškumo estetika gali būti suvokiama kaip teorinė ir praktinė sankirta tarp postpragmatizmo ir relacinės estetikos. Ši kryptis remiasi prielaida, kad menas nėra uždara, autonomiška sistema, bet dinamiška socialinė ir pažintinė veikla, kurioje reikšmės nuolat kuriamos, kvestionuojamos ir perinterpretuojamos.

Kaip teigia Richard Rorty, žinojimas nėra tikrovės atspindys, bet socialinė praktika, kuri nuolat interpretuojama ir rekonstruojama. Ši idėja leidžia postciniškumą suprasti kaip meninę strategiją, kurioje kūrinys tampa ne galutiniu rezultatu, o atviru procesu. T. Lagūnavičiaus kūryboje tai reiškia, kad žiūrovas įtraukiamas į aktyvų žinojimo kūrimą: jis ne tik suvokia kūrinį, bet ir dalyvauja formuojant jo reikšmę. Tokiu būdu menas tampa diskursyvia struktūra, generuojančia tiek socialinę, tiek epistemologinę refleksiją.

Šią perspektyvą papildo Nicolas Bourriaud relacinės estetikos teorija, kuri meną apibrėžia kaip socialinių santykių kūrimo erdvę. Tačiau postciniškumo estetika šią koncepciją išplečia, įvesdama kritinę ir refleksyvią dimensiją. Čia socialinė sąveika nėra tik bendravimo forma – ji tampa analizės ir savirefleksijos objektu. Žiūrovas ne tik dalyvauja santykių kūrime, bet ir suvokia jų sąlygotumą, galios struktūras bei reikšmių konstravimo mechanizmus.

Taigi postciniškumas jungia postpragmatistinę žinojimo sampratą su relacine meno logika, sukurdamas terpę, kurioje menas veikia kaip kritiška, refleksyvi ir socialiai angažuota praktika. Tokia prieiga leidžia kūrinį suvokti ne kaip stabilų objektą, bet kaip nuolat kintantį diskursą, kuriame reikšmė atsiranda per sąveiką, interpretaciją ir patirtį.

3.7. T. Lagūnavičiaus kūrinių pavyzdžiai

1. **Vaizdas nesvarbu“** (2025) – žiūrovas įtraukiamas į kasdienybės performansą, objektyvi ironija transformuojama į kūrybinį diskursą.
2. **„Naujasis Eurocentrizmas“** (2025) – kasdienybės objektai ir tekstai kartu generuoja postcinišką interpretaciją.
3. **„Būk postmodernistas“** (2024) – fotografijos, tekstai ir garso įrašai kuria socialinę ir epistemologinę patirtį, transformuojančią žiūrovą į diskurso dalyvį.

Šie projektai rodo, kad postciniškumas Lagūnavičiaus kūryboje veikia kaip kūrybinė strategija, kuri sujungia autentiškumą, kritinę refleksiją ir generatyvų estetinio patyrimo aktą.

3.8. Išvados

Analizė rodo, kad T. Lagūnavičiaus postciniškumo estetika atveria naujas šiuolaikinio meno galimybes ir funkcijas. Pagrindiniai jos bruožai yra šie:

- **Peržengia ironijos ir distancijos ribas**, siekiant autentiškos ir intensyvios patirties, kuri įtraukia žiūrovą emociškai ir intelektualiai.
- **Sujungia postkonceptualumą su socialine kritika**, paversdama meną refleksyvia praktika, kuri ne tik kuria reikšmę, bet ir analizuoja socialines struktūras.
- **Transformuoja žiūrovą iš pasyvaus stebėtojo į aktyvų diskurso dalyvį**, suteikdama galimybę tiesiogiai dalyvauti kūrinio kūrimo procese ir formuoti jo prasmę.
- **Integruoja filosofinę postpragmatizmo ir relacinės estetikos refleksiją**, kur žinojimas, socialinė sąveika ir meninė praktika susijungia į vieningą performatyvią struktūrą.
- **Veikia kaip generatyvus estetikos principas**, formuojantis socialinę sąmonę ir kuriančiųjų bei žiūrovų bendrą patirtį.

Postciniškumas T. Lagūnavičiaus kūryboje tampa kritinės ir refleksyvios estetikos jungtimi, kuri aktyviai keičia žiūrovo patirtį ir kuria naują socialinę bei epistemologinę vertę. Jis parodo, kad šiuolaikinis menas gali būti ne tik objekto reprezentacija, bet ir diskursyvi, socialiai angažuota ir pažintinė praktika.

Chapter III.
POST-CYNICAL AESTHETICS

3.1. Theoretical Foundations of Post-Cynicism

In the context of late modernism and contemporary culture, cynicism is often understood as a symptom of critical distance, where irony becomes the primary communicative instrument. Peter Sloterdijk in Critique of Cynical Reason states: "Cynical reason is not ignorance; it is enlightenment as false consciousness". In other words, cynicism is essentially an "enlightened false consciousness" – one perceives social problems but responds to them with irony and detachment.

T. Lagūnavičius' post-cynical aesthetics emerges as a response to the dominance of this paradigm. He posits that post-cynical art seeks to transcend the limitations of irony, aiming at authentic experience that is not merely critical but generative. Post-cynicism also integrates performativity, post-conceptualism, and social reflection into a unified aesthetic practice.

3.2. Post-Cynicism in Tomas Lagūnavičius' Work

One of the clearest examples of post-cynicism is the project "The Image Is Not Important..." (2025), where Lagūnavičius experiments with transforming everyday objects into artistic situations. The essence of the project is not merely observation but engaging the viewer in a discursive process:

1. Interactivity: the visitor participates in situations that generate experience rather than merely observe objects.
2. Deconstruction and reconstruction: irony and satire are not final endpoints but are transformed into creative energy.
3. Quest for authenticity: artworks aim to create a direct aesthetic experience, fostering viewer reflection rather than mere critique.

This practice aligns with Sloterdijk's claim that the true cultural response to cynicism is a positive act of reflection, transforming social consciousness.

3.3. Post-Cynicism and Post-Conceptualism

Tomas Lagūnavičius' post-cynicism is inseparable from post-conceptualism. Peter Osborne notes: "Post-conceptual art exists within a discourse that integrates critical reflection with material and conceptual experimentation".

In this regard, T. Lagūnavičius' works, such as "The New Eurocentrism" (2025), exemplify post-cynical media:

1. texts operate performatively, generating viewer interpretation;
2. everyday objects become discursive icons;
3. the viewer is actively involved in meaning-making.

This practice demonstrates that post-cynicism is not merely critique or irony but an active discourse formation, in which art functions as a tool of social reflection.

3.4. Creative Strategy: From Irony to Generativity

T. Lagūnavičius' post-cynical aesthetic often transitions from irony and detachment to generative experience, which activates the viewer. In the project "Be a Postmodernist" (2024), photographs, audio recordings, and textual annotations not only documented urban environments but encouraged viewers to interpret social situations independently.

This aligns with Sloterdijk's observation: "Cynicism is overcome not by naive belief but by active engagement that transforms perception and behavior". T. Lagūnavičius also incorporates social critique, transforming it into a positive aesthetic event that generates new meanings.

3.5. Post-Cynicism and Social Critique

Post-cynicism in T. Lagūnavičius' work also intersects with social critique. Claire Bishop emphasizes that participatory art can conceal power structures and reproduce norms. Lagūnavičius integrates these considerations critically:

1. participation is not manipulative but dialogical;
2. artworks analyze social norms and urban environments;
3. viewer engagement becomes a reflective practice.

For instance, "Soldiers' Graves" (2023) transforms the viewer from an observer into a participant in discourse, whose actions generate new social experience. Post-cynicism here functions as a junction of critical practice and aesthetic experience.

3.6. Philosophical Connections

The aesthetics of post-cynicism can be understood as a theoretical and practical intersection between post-pragmatism and relational aesthetics. This approach is based on the premise that art is not a closed, autonomous system, but a dynamic social and cognitive activity in which meanings are constantly created, questioned, and reinterpreted.

As Richard Rorty argues, knowledge is not a mirror of reality but a social practice that is constantly interpreted and reconstructed. This idea allows post-cynicism to be understood as an artistic strategy in which the artwork is not a final product but an open process. In Lagūnavičius' work, this means that the viewer is actively involved in the creation of knowledge: they do not merely perceive the artwork, but participate in shaping its meaning. In this way, art becomes a discursive structure that generates both social and epistemological reflection.

This perspective is further complemented by Nicolas Bourriaud's theory of relational aesthetics, which defines art as a space for creating social relations. Post-cynicism extends this concept by introducing a critical and reflexive dimension. Here, social interaction is not merely a form of communication—it becomes an object of analysis and self-reflection. The viewer not only participates in the creation of relations but also becomes aware of their contingency, the underlying power structures, and the mechanisms through which meanings are constructed.

Thus, post-cynicism combines the post-pragmatist understanding of knowledge with the logic of relational art, creating a space where art functions as a critical, reflexive, and socially engaged practice. This approach allows the artwork to be understood not as a stable object, but as a constantly shifting discourse in which meaning emerges through interaction, interpretation, and experience.

3.7. Examples of Tomas Lagūnavičius' Works

- **"The Image Is Not Important" (2025)** – the viewer is drawn into a performance of everyday life, where objective irony is transformed into a creative discourse.
- **"The New Eurocentrism" (2025)** – everyday objects and texts together generate a post-cynical interpretation.
- **"Be a Postmodernist" (2024)** – photographs, texts, and audio recordings create a social and epistemological experience, transforming the viewer into a participant in discourse.

These projects demonstrate that post-cynicism in Lagūnavičius' work functions as a creative strategy that brings together authenticity, critical reflection, and the generative act of aesthetic experience.

3.8. Conclusions

The analysis demonstrates that T. Lagūnavičius' post-cynical aesthetics opens up new possibilities and functions for contemporary art. Its main characteristics are as follows:

- Transcends the boundaries of irony and distance to achieve an authentic and intense experience that engages the viewer both emotionally and intellectually.
- Combines post-conceptualism with social critique, transforming art into a reflexive practice that not only produces meaning but also examines social structures.
- Transforms the viewer from a passive observer into an active participant in discourse, providing the opportunity to take part directly in the creation of the artwork and shape its meaning.
- Integrates post-pragmatist and relational aesthetics reflection, where knowledge, social interaction, and artistic practice converge into a unified performative structure.
- Functions as a generative aesthetic principle, shaping social consciousness and fostering shared experiences between creators and viewers.

In T. Lagūnavičius' work, post-cynicism becomes a junction of critical and reflexive aesthetics, actively altering the viewer's experience and generating new social and epistemological value. It demonstrates that contemporary art can be more than the representation of an object—it can operate as a discursive, socially engaged, and cognitive practice.

IV SKYRIUS.
POSTPRAGMATIZMO EPISTEMOLOGIJA

4.1. Postpragmatizmo teorinis pagrindas

Postpragmatizmas, kaip filosofinė tradicija, atkreipia dėmesį į žinojimo ir tikrovės santykio dinamiškumą. Richard Rorty teigia: „Žinojimas nėra objektyvaus tikrovės atspindys; tai socialinė praktika, nuolat kuriama ir interpretuojama“. Ši perspektyva pabrėžia, kad žinojimas ir menas nėra atsieti – meninė praktika gali tapti epistemologine praktika, kurioje idėjos, diskursai ir patirtys sąveikauja.

Tomo Lagūnavičiaus kūryboje postpragmatizmo principai atsiskleidžia per kūrybos performatyvumą, diskursyvumą ir žiūrovo įtraukimą. Menininkas ne tik pateikia vizualines ar tekstines reprezentacijas, bet ir kuria situacijas, kuriose žinojimas formuojamas veikiant, o ne tik stebint.

4.2. Žiūrovas kaip epistemologinis agentas

Vienas iš postpragmatizmo pagrindų – žiūrovas tampa aktyviu žinojimo kūrėju, o ne pasyviu stebėtoju. T. Lagūnavičius tai įgyvendina per interaktyvias instaliacijas, performansus ir tekstines intervencijas.

Projektas „Konsentratai“ (2024) leidžia žiūrovams naviguoti įvairias situacijas, kuriose pasirinkimai lemia ne tik estetines patirtis, bet ir epistemologinius rezultatus. Ši praktika atitinka Rorty tezę: „Praktinė sąveika su pasauliu yra žinojimo formavimo priemonė“. Žiūrovo veiksmai tampa kūrinio dalimi, o patirtis – kolektyvine žinojimo laboratorija.

4.3. Kūrinio kaip diskurso struktūros samprata

Postpragmatizmo požiūriu, menas nėra tik objektas, bet diskursyvi struktūra, kurioje integruojamos įvairios žinojimo formos. T. Lagūnavičiaus projektai, pvz., „Būk postegzistenciolistas“ (2022), iliustruoja šią poziciją:

1. tekstai, garso įrašai ir vizualiniai fragmentai sąveikauja,
2. žiūrovas interpretuoja medžiagą,
3. kūrinys veikia kaip socialinė ir epistemologinė sistema, leidžianti patirti žinojimo kūrimo procesą.

Tai atitinka Dewey idėją, kad menas yra patirties organizavimo būdas, kuris formuoja supratimą ir refleksiją.

4.4. Epistemologinė performatyvumo dimensija

Postpragmatizmo požiūriu, žinojimas generuojamas per veiksmą. Judith Butler mintis apie performatyvumą, kad „kartojimas, ritualas ir veiksmai yra esminiai tapatybės konstravimo elementai“, gali būti pritaikyta ir meniniam žinojimui: kūrybiniai aktai kuria epistemologinę patirtį.

T. Lagūnavičius tai iliustruoja per projektą „Užmiršti rizomos elementai“ (2021), kur žiūrovai įsitraukia į performatyvias situacijas, analizuoja erdvės, galios ir socialinius santykius, tuo pačiu kuriant kolektyvinį žinojimą. Kūrinys tampa laboratorija, kur menas ir žinojimas integruojami į vieningą performatyvią struktūrą.

4.5. Kritinė postpragmatizmo dimensija

Postpragmatizmas neapsiriboja praktiniais žinojimo aspektais; jis taip pat apima kritinę refleksiją. T. Lagūnavičiaus kūryboje ši dimensija atsiskleidžia per socialinės kritikos ir participacijos integraciją. Claire Bishop teigia, kad participacinis menas gali paslėpti galios struktūras, tačiau T. Lagūnavičius įtraukia žiūrovą kritiškai, generuodamas diskursą, kuris atskleidžia hierarchijas ir normas.

Projektas „Laiškai Ukrainai“ (2024) leidžia žiūrovams kurti prasmę ir supratimą, kartu atskleidžiant socialinius mechanizmus. Tai pabrėžia postpragmatizmo epistemologijos esmę – žinojimas yra kolektyvinė, diskursyvi praktika.

4.6. Kūrybiniai pavyzdžiai

1. **Konsentratai** (2024) – interaktyvios instaliacijos, kuriose žiūrovų pasirinkimai lemia epistemologinę patirtį.
2. **Būk postegzistencialistu (2022)** – medijų sintezė kuria diskursyvų žinojimą.
3. **Užmiršti rizomos elementai (2021)** – performatyvūs aktai integruoja socialinę analizę su žinojimo kūrimu.
4. **Laiškai Ukrainai (2024)** – participacija atskleidžia galios struktūras ir generuoja kolektyvinį diskursą.

Šie projektai iliustruoja, kaip postpragmatizmo epistemologija Lagūnavičiaus kūryboje tampa aktyvia žinojimo ir estetikos jungtimi.

4.7. Filosofinės nuorodos

Postpragmatizmas glaudžiai siejasi su John Dewey praktinės estetikos samprata ir Richard Rorty socialinio konstruktivizmo idėjomis. Šiame kontekste meno kūrinys suvokiamas ne tik kaip reprezentacija, bet ir kaip aktyvus žinojimo generavimo įrankis: žiūrovas tampa epistemologiniu agentu, o socialinis kontekstas – savotiška eksperimentine laboratorija.

Nicolas Bourriaud relacinės estetikos teorija papildo šį požiūrį, pabrėždama, kad menas gali kurti ir modeliuoti socialinius ryšius. Tuo tarpu T. Lagūnavičius šią perspektyvą išplečia į epistemologinę dimensiją, akcentuodamas, kad socialinė sąveika mene ne tik jungia žmones, bet ir tampa pažinimo kūrimo procesu.

4.8. Išvados

T. Lagūnavičiaus postpragmatizmo praktika rodo, kad meno kūrinys peržengia reprezentacijos ribas ir tampa diskursyvia žinojimo struktūra. Remiantis John Dewey ir Richard Rorty idėjomis, žiūrovas čia veikia kaip aktyvus epistemologinis agentas, o pats meno procesas įgyja pažinimo kūrimo funkciją.

Kūryboje integruojamas performatyvumas ir socialinė kritika leidžia menui veikti ne tik estetinėje, bet ir socialinėje plotmėje. Nicolas Bourriaud relacinės estetikos kontekste ši praktika plečiama į epistemologinę dimensiją, kur socialinė sąveika tampa kolektyvinės refleksijos pagrindu.

Taigi, postpragmatizmas T. Lagūnavičiaus kūryboje ne tik formuoja žinojimą, bet ir sujungia epistemologiją su socialine bei estetine praktika, sukurdamas dinamišką, diskursyvią meninę struktūrą, kurioje transformuojamas žiūrovo ir kūrinio santykis.

Chapter IV.
POST-PRAGMATIST EPISTEMOLOGY

4.1. Theoretical Foundations of Post-Pragmatism

Post-pragmatism, as a philosophical tradition, emphasizes the dynamic relationship between knowledge and reality. Richard Rorty asserts: "Knowledge is not a mirror of reality; it is a social practice, constantly created and interpreted". This perspective underscores that knowledge and art are inseparable – artistic practice can function as an epistemological practice, in which ideas, discourses, and experiences interact.

In T. Lagūnavičius' work, post-pragmatist principles manifest through performative, discursive, and participatory artistic practices. The artist not only presents visual or textual representations but also creates situations where knowledge is produced through engagement rather than passive observation.

4.2. The Viewer as an Epistemic Agent

A key post-pragmatist principle is that the viewer becomes an active creator of knowledge, rather than a passive observer. T. Lagūnavičius implements this through interactive installations, performances, and textual interventions.

The project "Concentrates" (2024) allows viewers to navigate different situations where their choices shape not only aesthetic experiences but also epistemological outcomes. This aligns with Rorty's assertion: "Practical interaction with the world is a means of forming knowledge"[1]. Viewer actions become part of the artwork, and the experience functions as a collective knowledge laboratory.

4.3. The Artwork as a Discursive Structure

From a post-pragmatist perspective, art is not merely an object but a discursive structure integrating multiple forms of knowledge. T. Lagūnavičius' projects, such as "Be a Post-Existentialist" (2022), illustrate this approach:

1. texts, audio recordings, and visual fragments interact;
2. viewers interpret the material;
3. the artwork functions as a social and epistemological system, enabling the experience of knowledge creation.

This resonates with John Dewey's idea that art organizes experience, shaping understanding and reflection[2].

4.4. The Epistemological Dimension of Performativity

Post-pragmatism emphasizes that knowledge is generated through action. Judith Butler's notion of performativity—that "repetition, ritual, and acts are essential elements in the construction of identity"—can be applied to artistic knowledge: creative acts produce epistemological experience.

T. Lagūnavičius illustrates this in "Forgotten Elements of the Rhizome" (2021), where viewers participate in performative situations analyzing space, power, and social relations while co-creating collective knowledge. The artwork functions as a laboratory where art and knowledge integrate into a performative epistemological structure.

4.5. Critical Post-Pragmatist Dimension

Post-pragmatism extends beyond practical knowledge to encompass critical reflection. In T. Lagūnavičius' work, this is evident in the integration of social critique and participatory practices. Claire Bishop notes that participatory art can conceal power structures; Lagūnavičius, however, engages viewers critically, generating discourse that exposes hierarchies and norms.

The project "Letters to Ukraine" (2024) enables viewers to co-create meaning while simultaneously revealing social mechanisms. This emphasizes the essence of post-pragmatist epistemology—knowledge as a collective, discursive practice.

4.6. Artistic Examples

1. **"Concentrates" (2024)** – interactive installations in which viewers' choices shape the epistemological experience.
2. **"Be a Post-Existentialist" (2022)** – a synthesis of media creates discursive knowledge.
3. **"Forgotten Elements of the Rhizome" (2021)** – performative acts integrate social analysis with the production of knowledge.
4. **"Letters to Ukraine" (2024)** – participation reveals power structures and generates a collective discourse.

These projects illustrate how post-pragmatist epistemology in T. Lagūnavičius' work becomes an active link between knowledge and aesthetics.

4.7. Philosophical References

Post-pragmatism is closely linked to the concept of practical aesthetics developed by John Dewey and to the ideas of social constructivism articulated by Richard Rorty. In this context, the artwork is understood not merely as a representation, but as an active tool for generating knowledge: the viewer becomes an epistemological agent, while the social context functions as a kind of experimental laboratory.

The theory of relational aesthetics proposed by Nicolas Bourriaud complements this perspective by emphasizing that art can create and model social relations. Meanwhile, Tomas Lagūnavičius extends this approach into an epistemological dimension, highlighting that social interaction in art not only connects individuals but also becomes a process of knowledge production.

4.8. Conclusions

T. Lagūnavičius' post-pragmatist practice demonstrates that the artwork transcends the limits of representation and becomes a discursive structure of knowledge. Drawing on the ideas of John Dewey and Richard Rorty, the viewer here functions as an active epistemological agent, while the artistic process itself acquires the role of knowledge production.

The integration of performativity and social critique enables art to operate not only within the aesthetic sphere but also within the social domain. In the context of Nicolas Bourriaud's relational aesthetics, this practice is extended into an epistemological dimension, where social interaction becomes the basis for collective reflection.

Thus, post-pragmatism in T. Lagūnavičius' work not only generates knowledge but also connects epistemology with social and aesthetic practice, creating a dynamic, discursive artistic structure in which the relationship between the viewer and the artwork is transformed.

V SKYRIUS.
POSTKONCEPTUALŪS TEKSTAI IR MEDIJOS

5.1. Postkonceptualumo samprata

Postkonceptualumas, kaip šiuolaikinio meno paradigma, išplėtoja konceptualaus meno idėjas, kurias Osborne apibūdina taip: „Postkonceptualus menas egzistuoja diskurse, kuris sujungia kritinę refleksiją su materialiu ir konceptualiu eksperimentavimu.“ Šioje perspektyvoje menas ne tik reprezentuoja idėjas, bet tampa diskursyviu procesu, kuris jungia kūrybinę praktiką, žiūrovą ir socialinį kontekstą.

T. Lagūnavičiaus kūryboje postkonceptualumas atsiskleidžia tekstų, garso ir vizualinių medijų sinteze, kur kiekviena medija ne tik papildoma, bet ir transformuoja kitų medijų prasmę. Kūriniai veikia kaip interaktyvios diskursyvios struktūros, kuriose žiūrovo patirtis tampa integrali meninės reikšmės dalis.

5.2. Tekstai kaip medijos

T. Lagūnavičiaus postkonceptualūs tekstai nėra tik literatūriniai objektai; jie veikia performatyviai. Butler teigia: „Kartojimas, ritualas ir veiksmai yra esminiai tapatybės konstravimo elementai“. Pritaikius šią mintį menui, tekstas tampa ne tik pranešimu, bet ir veiksmo elementu, kuris įtraukia žiūrovą į prasminį procesą.

Projektas „Vasaros metamorfozės“ (2022) iliustruoja šią dinamiką: lankytojai ne tik skaito tekstus, bet ir manipuliuoja jų kontekstu, kuriant naujas interpretacijas. Tekstai tampa mediatoriaus tarp žiūrovo, erdvės ir diskurso funkcija, generuojančia naujas žinojimo ir prasmės struktūras.

5.3. Medijų hibridizacija

Postkonceptualūs T. Lagūnavičiaus kūriniai dažnai integruoja garso, vaizdo ir tekstines medijas. Projektas „Būk postmodernistas“ (2024) – garsai, vizualiniai fragmentai ir tekstiniai komentarai – kartu formuoja performatyvų diskursą, kuris keičia žiūrovo patirtį.

Osborne pabrėžia, kad postkonceptualus menas egzistuoja diskurse, kuris „peržengia materialumo ribas“. Hibridinės medijos T. Lagūnavičiaus kūryboje ne tik papildo viena kitą, bet ir kuria naujas prasmines dimensijas, kurios atsiranda tik per žiūrovo įsitraukimą.

5.4. Performatyvumas tekstuose ir medijose

Performatyvus tekstas ir medija postkonceptualiame mene veikia kaip aktyvus diskurso generatorius. T. Lagūnavičiaus projektai, tokie kaip „Lali“ (2022), leidžia žiūrovui manipuliuoti tekstais, garso fragmentais ir vizualine medžiaga, tuo pačiu kuriant kolektyvinį diskursą.

Butler mintis, kad performatyvumas konstruoja tapatybę, čia pritaikoma epistemologiškai – žiūrovo veiksmai sukuria žinojimo ir prasmės procesą, kuris nėra iš anksto nustatytas. Kūrinys tampa dinamiška, interaktyvia struktūra, kurioje medijos, tekstai ir žiūrovas susilieja į performatyvų diskursą.

5.5. Postkonceptualūs tekstai socialinės kritikos kontekste

T. Lagūnavičiaus tekstai ne tik kuria prasmę, bet ir atlieka socialinės kritikos funkciją. Claire Bishop teigia, kad participacinis menas gali paslėpti galios struktūras. T. Lagūnavičiaus kūryboje teksto ir medijos interaktyvumas atskleidžia socialines normas, urbanistines hierarchijas ir žiūrovo įtaką diskursui.

Projektas „Postmatricinės sentencijos pačiam sau“ (2022) leidžia žiūrovams kurti interpretacijas, kurios reflektuoja socialinę aplinką, o medijų integracija padeda atversti kritinę praktiką į performatyvią patirtį.

5.6. Filosofinės ir teorinės nuorodos

Postkonceptualūs T. Lagūnavičiaus tekstai ir medijos glaudžiai siejasi su:

1. **Osborne** – postkonceptualaus meno diskursyvi integracija;
2. **Butler** – performatyvumo teorija;
3. **Rorty ir Dewey** – postpragmatinė epistemologija ir meninė patirtis;
4. **Bourriaud** – relacinė estetika, kur menas kuria socialinius ryšius.

Kombinuodamas šias teorijas, T. Lagūnavičius formuoja postkonceptualų meną, kuriame tekstas, medija ir žiūrovas yra vienodo diskurso dalyviai.

5.7. Kūrybos pavyzdžiai

1. **Vasaros metamorfozės (2022)** – interaktyvūs tekstai, kuriuos žiūrovas transformuoja, generuojant naujas interpretacijas.
2. **Būk postmodernistas (2024)** – hibridinės medijos, kurios sąveikauja tarpusavyje, kuriant diskursyvų performatyvumą.
3. **Lali (2022)** – žiūrovų įsitraukimas į tekstų ir medijų manipulaciją kaip kolektyvinio diskurso įrankis.
4. **Postmatricinės sentencijos pačiam sau (2022)** – socialinės kritikos ir participacijos integracija per interaktyvų tekstą ir medijas.

Šie pavyzdžiai iliustruoja, kad postkonceptualūs tekstai ir medijos Lagūnavičiaus kūryboje veikia kaip dinamiškas diskursyvus įrankis, kuris integruoja žiūrovą, socialinį kontekstą ir epistemologinį procesą.

5.8. Išvados

T. Lagūnavičiaus postkonceptualūs tekstai ir medijos rodo, kad šiuolaikinis meno kūrinys funkcionuoja kaip kompleksinė diskursyvi sistema, jungianti vizualines, tekstines ir garso medijas į vientisą reikšmių kūrimo lauką. Tokia struktūra peržengia tradicinį meno objekto suvokimą ir įtvirtina meną kaip procesą.

Šioje praktikoje žiūrovas tampa aktyviu dalyviu – ne tik interpretuotoju, bet ir žinojimo bendrakūrėju. Integruojant performatyvumą ir socialinę kritiką, menas įgyja gebėjimą veikti tiek estetinėje, tiek socialinėje erdvėje, reflektuodamas ir kartu formuodamas socialines reikšmes.

Postkonceptualūs tekstai ir medijos taip pat veikia kaip epistemologiniai įrankiai: jie ne tik perteikia turinį, bet ir kuria pažinimo procesus. Dėl to meninė praktika tampa kolektyvine ir interaktyvia – ji generuoja bendrą refleksiją ir įtraukia auditoriją į dinamišką diskursą.

Taigi, T. Lagūnavičiaus kūryboje šiuolaikinis menas atsiskleidžia kaip diskursyvi, socialinė ir epistemologinė praktika, kuri ne tik kuria naujas reikšmes, bet ir transformuoja žiūrovo patirtį bei jo santykį su kūriniu.

Chapter V.
POST-CONCEPTUAL TEXTS AND MEDIA

5.1. The Concept of Post-Conceptualism

Post-conceptualism, as a paradigm of contemporary art, extends the ideas of conceptual art. Osborne describes it as: "Post-conceptual art exists within a discourse that integrates critical reflection with material and conceptual experimentation"[1]. In this perspective, art does not merely represent ideas but becomes a discursive process, linking creative practice, the viewer, and the social context.

In T. Lagūnavičius' work, post-conceptualism manifests through the synthesis of texts, sound, and visual media, where each medium not only complements but also transforms the meaning of others. His works function as interactive discursive structures, in which the viewer's experience becomes an integral part of artistic significance.

5.2. Texts as Media

T. Lagūnavičius' post-conceptual texts are not merely literary objects; they operate performatively. Butler asserts: "Repetition, ritual, and acts are essential elements in the construction of identity". Applied to art, text becomes not just a message but an act, involving the viewer in a meaningful process.

The project "Summer Metamorphoses" (2022) illustrates this dynamic: visitors not only read texts but manipulate their context, generating new interpretations. Texts function as a mediator between the viewer, space, and discourse, generating new structures of knowledge and meaning.

5.3. Media Hybridization

Post-conceptual T. Lagūnavičius works frequently integrate sound, visual, and textual media. The project "Be a Postmodernist" (2024)combines sounds, visual fragments, and textual annotations to create a performative discourse that alters the viewer's experience.

Osborne emphasizes that post-conceptual art exists in discourse "that transcends the limits of materiality"[1]. Hybrid media in T. Lagūnavičius' work not only complement one another but also create new semantic dimensions, emerging only through viewer engagement.

5.4. Performativity in Texts and Media

Performative text and media in post-conceptual art act as active generators of discourse. Projects such as "Lali" (2022) allow viewers to manipulate texts, sound fragments, and visual media, simultaneously creating collective discourse.

Butler's idea that performativity constructs identity can be applied epistemologically—the viewer's actions generate a process of knowledge and meaning that is not predetermined. The artwork becomes a dynamic, interactive structure in which media, text, and viewer converge in performative discourse.

5.5. Post-Conceptual Texts in the Context of Social Critique

T. Lagūnavičius' texts not only generate meaning but also perform a socially critical function. Claire Bishop observes that participatory art can conceal power structures. In Lagūnavičius' work, interactivity of texts and media reveals social norms, urban hierarchies, and the viewer's influence on discourse.

The project "Post-Matric Sentences for Oneself" (2022) enables viewers to create interpretations that reflect the social environment, while media integration transforms critical practice into performative experience.

5.6. Philosophical and Theoretical References

Post-conceptual texts and media in T. Lagūnavičius' practice are closely linked to:

1. Osborne – discursive integration of post-conceptual art;
2. Butler – performativity theory;
3. Rorty and Dewey – post-pragmatist epistemology and artistic experience;
4. Bourriaud – relational aesthetics emphasizing social connectivity.

By combining these theories, T. Lagūnavičius creates post-conceptual art in which text, media, and viewer participate equally in discourse.

5.7. Examples of Works

1. **"Summer Metamorphoses" (2022)** – interactive texts that the viewer transforms, generating new interpretations.
2. **"Be a Postmodernist" (2024)** – hybrid media interacting with one another to create discursive performativity.
3. **"Lali" (2022)** – audience engagement in the manipulation of texts and media as a tool for collective discourse.
4. **"Post-Matric Sentences for Oneself" (2022)** – the integration of social critique and participation through interactive text and media.

These examples illustrate that post-conceptual texts and media in Lagūnavičius' work function as a dynamic discursive tool, integrating the viewer, the social context, and the epistemological process.

5.8. Conclusions

T. Lagūnavičius' post-conceptual texts and media demonstrate that the contemporary artwork functions as a complex discursive system, integrating visual, textual, and sound media into a unified field of meaning production. Such a structure transcends the traditional understanding of the artwork as an object and establishes art as a process.

Within this practice, the viewer becomes an active participant—not only an interpreter but also a co-creator of knowledge. Through the integration of performativity and social critique, art gains the capacity to operate in both aesthetic and social spheres, simultaneously reflecting and shaping social meanings.

Post-conceptual texts and media also function as epistemological tools: they not only convey content but actively produce processes of knowledge. As a result, artistic practice becomes collective and interactive, generating shared reflection and engaging the audience in a dynamic discourse.

Thus, in T. Lagūnavičius' work, contemporary art emerges as a discursive, social, and epistemological practice that not only generates new meanings but also transforms the viewer's experience and their relationship with the artwork.

VI SKYRIUS.
POST-POSTUTILITARINIS MENAS IR ETINĖS DIMENSIJOS

6.1. Post-postutilitarizmo teorinis pagrindas

Post-postutilitarinis menas (angl. post-postutilitarian art) atsiranda kaip reakcija į vėlyvojo utilitarizmo ir postpragmatinių praktikų ribotumus, kai menas dažnai vertinamas tik pagal naudingumo ar socialinio poveikio kriterijus. Lagūnavičius teigia, kad tikroji meninė praktika peržengia gryną instrumentinę vertę, integruodama etinę, socialinę ir estetinio patyrimo dimensijas.

Richard Rorty ir John Dewey postpragmatizmo požiūriu menas gali būti epistemologinė praktika, tačiau T. Lagūnavičius ją plečia: menas tampa ne tik žinojimo formavimo priemone, bet ir etikos laboratorija, kurioje žiūrovas įtraukiamas į sprendimų, pasirinkimų ir vertybių refleksiją.

6.2. Etikos ir estetinio patyrimo integracija

Post-postutilitarinis menas reikalauja aktyvios etinės refleksijos. T. Lagūnavičius integruoja etinį aspektą į savo kūrinius per žiūrovo įtraukimą ir sprendimų kūrimo procesą.

Projektas „Detalių kontekstas“ (2021) leidžia žiūrovams priimti sprendimus performatyviose situacijose, kur kiekvienas veiksmas turi ne tik estetines, bet ir etines pasekmes. Ši praktika atitinka Dewey mintį, kad „patirtis nėra pilna be moralinio ir refleksyvaus įsitraukimo.“

6.3. Post-postutilitarizmo kritinė dimensija

T. Lagūnavičius neapsiriboja individualia refleksija – jis integruoja socialinę kritikos dimensiją. Claire Bishop teigia, kad participacinis menas gali atskleisti arba paslėpti galios struktūras. Post-postutilitarinis menas šiuo atveju veikia kaip kritinė platforma, kur žiūrovas ne tik suvokia socialines normas, bet ir dalyvauja jas transformuojant.

Projektas „Post modernios dekonstrukcijos“ (2021) leidžia lankytojams kurti ir transformuoti situacijas, kurios atspindi urbanistinius, politinius ir socialinius kontekstus. Žiūrovo pasirinkimai tampa etinių diskursų generatoriumi.

6.4. Kūrybinė strategija

T. Lagūnavičiaus post-postutilitarinės strategijos pagrindas – etinio, socialinio ir estetinio patyrimo sintezė. Tai pasiekiama per:

1. I**nteraktyvias instaliacijas**, kuriose žiūrovo veiksmai kuria patirtį;
2. **Diskursyvius performansus**, integruojančius tekstus, garso ir vizualines medijas;
3. **Refleksijos instrumentus**, kurie skatina moralinį ir socialinį įsitraukimą.

Pavyzdys – „Eudomonizmas“ (2026): žiūrovas naviguoja interaktyvių sprendimų sistemą, kur kiekvienas pasirinkimas kuria naują patirtį ir generuoja etinį diskursą.

6.5. Filosofinės nuorodos

Etinės dimensijos post-postutilitariniame mene glaudžiai susijusios su postpragmatizmo, performatyvumo ir relacinės estetikos teorijomis.

1. **Rorty**: menas kaip socialinė ir epistemologinė praktika;
2. **Dewey**: estetinis ir etinis patyrimas yra neatskiriami;
3. **Butler**: performatyvumas kuria tiek tapatybę, tiek socialines normas;
4. **Bishop**: participacinis menas gali atskleisti galios struktūras;
5. **Bourriaud**: relacinė estetika formuoja socialines situacijas.

T. Lagūnavičius šias teorijas pritaiko, formuodamas post-postutilitarinį meną, kuriame žiūrovas tampa etiniu, socialiniu ir epistemologiniu agentu.

6.6. Kūrybiniai pavyzdžiai

1. **Detalių kontekstas (2021)** – žiūrovo veiksmai atlieka etinę ir estetinio patyrimo funkciją.
2. **Posmodernios dekonstrukcijos (2021)** – socialinės kritikos ir participacijos integracija į etinį diskursą.
3. **Eudomonizmas (2026)** – interaktyvi sistema, generuojanti kolektyvinę refleksiją apie sprendimus ir pasekmes.
4. **Mėlyna (2021)** – žiūrovų performatyvūs veiksmai analizuoja urbanistines ir socialines normas, generuojant etinę patirtį.

Šie pavyzdžiai iliustruoja, kad post-postutilitarinis menas T. Lagūnavičiaus kūryboje yra dinamiška struktūra, kuri sujungia estetiką, etiką, socialinį ir epistemologinį procesą.

6.7. Išvados

T. Lagūnavičiaus post-postutilitarinis menas atskleidžia, kad šiuolaikinė meninė praktika veikia kaip integruota sistema, jungianti etinę, socialinę ir estetinę patirtį. Meno kūrinys čia tampa ne tik patyrimo objektu, bet ir aktyvia refleksijos bei sprendimų formavimo erdve.

Šioje praktikoje žiūrovas transformuojamas į etinį ir socialinį agentą, kuris dalyvauja ne tik interpretacijoje, bet ir vertinime bei pozicijos formavime. Performatyvumo ir kritinės refleksijos sintezė leidžia menui veikti kaip procesui, kuris generuoja diskursą ir skatina sąmoningą santykį su socialine realybe.

Be to, T. Lagūnavičiaus kūryboje menas funkcionuoja kaip kolektyvinio diskurso ir etinių sprendimų generatorius, įtraukiantis auditoriją į bendrą prasmių kūrimo lauką. Tokiu būdu plėtojamos postpragmatizmo ir postkonceptualumo idėjos, paverčiant jas dinamiška, į veiksmą orientuota menine praktika.

Taigi, post-postutilitarinis menas T. Lagūnavičiaus kūryboje atsiskleidžia kaip integruota socialinė, etinė ir epistemologinė sistema, kuri ne tik transformuoja žiūrovo patirtį, bet ir kuria naujas prasmes tiek meninėje, tiek socialinėje dimensijoje.

Chapter VI.
POST-POSTUTILITARIAN ART AND ETHICAL DIMENSIONS

6.1. Theoretical Foundations of Post-Postutilitarianism

Post-postutilitarian art emerges as a response to the limitations of late utilitarian and post-pragmatist practices, where art is often evaluated solely according to its usefulness or social impact. T. Lagūnavičius argues that true artistic practice transcends pure instrumental value, integrating ethical, social, and aesthetic dimensions.

According to Rorty and Dewey, from a post-pragmatist perspective, art can function as an epistemological practice. Lagūnavičius extends this idea: art becomes not only a means of knowledge creation but also an ethical laboratory, where viewers are engaged in reflection on decisions, choices, and values.

6.2. Integration of Ethics and Aesthetic Experience

Post-postutilitarian art requires active ethical reflection. T. Lagūnavičius integrates ethical dimensions into his works through viewer engagement and decision-making processes.

The project "Context of Details" (2021) allows participants to make choices in performative situations, where each action has not only aesthetic but also ethical consequences. This practice aligns with Dewey's assertion that "experience is not complete without moral and reflective engagement"[2].

6.3. Critical Dimension of Post-Postutilitarian Art

T. Lagūnavičius does not limit his practice to individual reflection—he incorporates a socially critical dimension. Claire Bishop observes that participatory art can either reveal or obscure power structures. Post-postutilitarian art functions as a critical platform, in which the viewer not only perceives social norms but actively participates in transforming them.

The project "Postmodern Deconstructions" (2021) enables participants to create and modify situations reflecting urban, political, and social contexts. Viewer choices become generators of ethical discourse, emphasizing the participatory and reflective nature of the artwork.

6.4. Creative Strategy

T. Lagūnavičius' post-postutilitarian strategies are based on the synthesis of ethical, social, and aesthetic experience, achieved through:

1. Interactive installations in which viewers' actions generate experience;
2. Discursive performances integrating texts, sound, and visual media;
3. Reflective instruments that encourage moral and social engagement.

An example is "Eudaimonism" (2026): viewers navigate an interactive system of choices, each generating new experiences and fostering ethical discourse.

6.5. Philosophical References

The ethical dimensions of post-postutilitarian art are closely connected to post-pragmatism, performativity, and relational aesthetics:

1. **Rorty**: art as social and epistemological practice;
2. **Dewey**: aesthetic and ethical experience are inseparable;
3. **Butler**: performativity constructs both identity and social norms;
4. **Bishop**: participatory art can reveal power structures;
5. **Bourriaud**: relational aesthetics forms social situations.

T. Lagūnavičius applies these theories to create post-postutilitarian art, in which the viewer functions as an ethical, social, and epistemic agent.

6.6. Examples of Works

1. **"Context of Details" (2021)** – the viewer's actions perform an ethical and aesthetic experiential function.
2. **"Postmodern Deconstructions" (2021)** – the integration of social critique and participation into an ethical discourse.
3. **"Eudaimonism" (2026)** – an interactive system generating collective reflection on decisions and their consequences.
4. **"Blue" (2021)** – viewers' performative actions analyze urban and social norms, generating an ethical experience.

These examples illustrate that post-post-utilitarian art in T. Lagūnavičius' work is a dynamic structure that integrates aesthetics, ethics, social processes, and epistemological inquiry.

6.7. Conclusions

T. Lagūnavičius' post-postutilitarian art reveals that contemporary artistic practice operates as an integrated system combining ethical, social, and aesthetic experience. The artwork here becomes not only an object of perception but also an active space for reflection and the formation of decisions.

Within this practice, the viewer is transformed into an ethical and social agent who participates not only in interpretation but also in evaluation and the shaping of positions. The synthesis of performativity and critical reflection allows art to function as a process that generates discourse and encourages a conscious engagement with social reality.

Moreover, in T. Lagūnavičius' work, art functions as a generator of collective discourse and ethical decision-making, involving the audience in a shared field of meaning production. In this way, the ideas of post-pragmatism and post-conceptualism are further developed into a dynamic, action-oriented artistic practice.

Thus, post-postutilitarian art in T. Lagūnavičius' practice emerges as an integrated social, ethical, and epistemological system that not only transforms the viewer's experience but also creates new meanings in both artistic and social dimensions.

Išvados

Ši monografija tyrė Tomą Lagūnavičių kaip vizualinių, tarpdisciplininių menų kūrėją, kurio praktika jungia postciniškumo, postpragmatizmo, postkonceptualumo ir post-postutilitarizmo principus. Per šešis skyrius buvo analizuojami jo kūrybos aspektai: performatyvumas ir kūno politika, postciniškumo estetika, postpragmatizmo epistemologija, postkonceptualūs tekstai ir medijos bei post-postutilitarinis menas ir etinės dimensijos.

Pagrindinės išvados yra šios:

1. Performatyvumas ir kūno politika: T. Lagūnavičius transformuoja kūną ir žiūrovo patirtį į aktyvų meninės praktikos komponentą, integruodamas performatyvumo teoriją (Butler, Foucault) ir socialinės galios analizę (Bishop). Kūriniai tampa interaktyviomis erdvėmis, kuriose žiūrovas yra tiek stebėtojas, tiek kūrėjas.
2. Postciniškumo estetika: T. Lagūnavičiaus postciniški kūriniai kritiškai žvelgia į šiuolaikinę medijų ir kultūros logiką, integruoja garso, vaizdo ir tekstines praktikas bei išplečia konceptualumo ribas, kuriant „po-postcinišką“ vizualinę kalbą. Estetika veikia kaip socialinės ir kultūrinės kritikos priemonė.
3. Postpragmatizmo epistemologija: Jo meninė praktika demonstruoja, kad žinojimas nėra pasyvus stebėjimas, o kolektyvinė, performatyvi veikla. Žiūrovas tampa epistemologiniu agentu, o kūrinys – diskursyvia laboratorija, kuri transformuoja žiūrovo patirtį ir socialinę realybę (Rorty, Dewey, Bourriaud).
4. Postkonceptualūs tekstai ir medijos: T. Lagūnavičiaus postkonceptualūs kūriniai jungia tekstus, garso ir vizualines medijas į hibridines struktūras, kurios įtraukia žiūrovą į prasminį procesą ir transformuoja socialinį diskursą. Kūrinys veikia ne tik kaip objektas, bet kaip interaktyvi, diskursyvi praktika (Osborne, Butler).
5. Post-postutilitarinis menas ir etinės dimensijos: T. Lagūnavičius integruoja etinę refleksiją ir socialinę kritiką į savo kūrinius, transformuodamas žiūrovą į etinį ir socialinį agentą. Post-postutilitarinė praktika sujungia estetinius, etinius ir epistemologinius aspektus, generuojant kolektyvinį diskursą ir sprendimų analizę (Dewey, Bishop, Bourriaud).

Bendras monografijos tikslas – parodyti, kaip Tomas Lagūnavičius sujungia postciniškumą, postpragmatizmą, postkonceptualumą ir post-postutilitarizmą į vieningą meninę praktiką, kurioje žiūrovas yra aktyvus dalyvis, o menas veikia kaip diskursyvi, epistemologinė, socialinė ir etinė platforma. Jo kūryba iliustruoja šiuolaikinio meno galimybes transformuoti žiūrovo patirtį, refleksiją ir socialines normas, siūlant paradigminį modelį, kaip menas gali integruoti filosofiją, etikos studijas ir medijų praktiką.

Conclusions

This monograph examines Tomas Lagūnavičius as a visual, interdisciplinary artist whose practice combines post-cynical, post-pragmatic, post-conceptual and post-postutilitarian principles. Six chapters analyze aspects of his work: performativity and body politics, post-cynical aesthetics, post-pragmatic epistemology, post-conceptual texts and media, and post-postutilitarian art and ethical dimensions.

The main conclusions are as follows:
Performative and body politics: T. Lagūnavičius transforms and views experience into an active component of artistic practice, integrating performativity theory (Butler, Foucault) and social power analysis (Bishop). The works become interactive spaces in which the viewer is both an observer and a creator.

Post-cynical aesthetics: T. Lagūnavičius' post-cynical works critically examine contemporary media and cultural logic, integrate audio, video and textual practices and expand the boundaries of conceptuality, creating a "post-post-cynical" visual language. Aesthetics function as a means of social and cultural critique.

Post-pragmatic epistemology: His artistic practice demonstrates that knowledge is no longer passive observation, but collective, performative activity. The viewer becomes an epistemological agent, and a discursive laboratory that transforms the viewer's experience and social reality (Rorty, Dewey, Bourriaud).

Post-conceptual texts and media: T. Lagūnavičius' post-conceptual works combine texts, audio and visual media into hybrid structures that involve the viewer in a meaningful process and transform social discourse. The work functions not only as an object, but as an interactive, discursive practice (Osborne, Butler).

Post-postutilitarian art and ethical dimensions: T. Lagūnavičius integrates ethical reflection and social criticism into his work, transforming the viewer into an ethical and social agent. Post-postutilitarian practice combines aesthetic, ethical and epistemological aspects, generating collective discourse and decision analysis (Dewey, Bishop, Bourriaud).

The overall goal of the monograph is to show how Tomas Lagūnavičius combines postcinema, postpragmatism, postconceptualism and post-postutilitarianism into a single artistic practice, where the viewer is an active participant and art acts as a discursive, epistemological, social and ethical platform. His work illustrates the possibilities of contemporary art to transform the viewer's experience, reflection and social norms, offering a paradigmatic model of how art can connect philosophy, ethical studies and media practice.

Bibliografija

- Bishop, Claire. Artificial Hells: Participatory Art and the Politics of Spectatorship. London: Verso, 2012.
- Bourriaud, Nicolas. Relational Aesthetics. Paris: Les presses du réel, 1998.
- Butler, Judith. Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity. New York: Routledge, 1990.
- Dewey, John. Art as Experience. New York: Perigee Books, 1934.
- Foucault, Michel. Discipline and Punish: The Birth of the Prison. New York: Vintage Books, 1977.
- Osborne, Peter. Anywhere or Not at All: Philosophy of Contemporary Art. London: Verso, 2013.
- Rorty, Richard. Philosophy and the Mirror of Nature. Princeton: Princeton University Press, 1979.

Santrauka

Ši monografija nagrinėja Tomą Lagūnavičių kaip vizualinių, tarpdisciplininių menų menininką, kurio kūryba jungia postciniškumo, postpragmatizmo, postkonceptualumo ir post-postutilitarizmo principus. Tyrime analizuojamos jo kūrybos dimensijos: performatyvumas ir kūno politika, postciniškumo estetika, postpragmatizmo epistemologija, postkonceptualūs tekstai ir medijos bei etinės dimensijos post-postutilitariniame mene.

Lagūnavičiaus kūryba transformuoja žiūrovą į aktyvų epistemologinį ir etinį agentą, o menas veikia kaip diskursyvi, socialinė, etinė ir estetinė praktika. Monografija remiasi teorinėmis nuorodomis į Judith Butler performatyvumo teoriją, Michel Foucault galios analizę, Richard Rorty postpragmatizmą, John Dewey patirties filosofiją, Claire Bishop participacinio meno kritiką ir Nicolas Bourriaud relacinę estetiką.

Tyrimas demonstruoja, kaip Lagūnavičiaus kūriniai – nuo interaktyvių instaliacijų iki tekstinių, garso ir vizualinių hibridinių projektų – integruoja žiūrovą, socialinį kontekstą ir epistemologinį procesą, siūlydami paradigminį modelį šiuolaikinio meno integracijai į etikos, socialinių diskursų ir estetikos laukus.

Abstract

This monograph examines Tomas Lagūnavičius as a visual and interdisciplinary artist whose practice integrates post-cynical, post-pragmatist, post-conceptual, and post-postutilitarian principles. The study analyzes key dimensions of his work: performativity and body politics, post-cynical aesthetics, post-pragmatist epistemology, post-conceptual texts and media, and the ethical dimensions of post-postutilitarian art.

Lagūnavičius' work transforms the viewer into an active epistemic and ethical agent, with art functioning as a discursive, social, ethical, and aesthetic practice. The monograph is grounded in theoretical references to Judith Butler's performativity theory, Michel Foucault's analysis of power, Richard Rorty's post-pragmatism, John Dewey's philosophy of experience, Claire Bishop's critique of participatory art, and Nicolas Bourriaud's relational aesthetics.

The study demonstrates how Lagūnavičius' works—from interactive installations to hybrid textual, audio, and visual projects—engage viewers, social contexts, and epistemological processes, providing a paradigmatic model for integrating contemporary art into ethics, social discourse, and aesthetic practice.

Raktažodžiai / Keywords

Lietuvių k.: Tomas Lagūnavičius, postciniškumas, postpragmatizmas, postkonceptualumas, post-postutilitarizmas, performatyvumas, kūno politika, etika, socialinis menas, vizualiniai menai
English: Tomas Lagūnavičius, post-cynical, post-pragmatist, post-conceptual, post-postutilitarian, performativity, body politics, ethics, social art, visual arts

APIE AUTORIŲ

Tomas Lagūnavičius – Kaune, Lietuvoje, gyvenantis žymus multidisciplininis ir mišrios medijos menininkas, kurio kūryba aprėpia tiek vaizduojamąjį, tiek scenos meną. Per savo įspūdingą karjerą jis surengė daugiau nei 40 personalinių parodų ir virš 50 spektaklių, atskleisdamas savo įvairiapusius talentus bei dinamišką požiūrį į meną. Dalyvavimas tarptautinėse parodose ir bienalėse, tokiose kaip prestižinė 13-oji Florencijos bienalė Italijoje (2021 m.) ir Žemės meno paroda „Balansas“ Vilniuje (2021 m.), pelnė jam tarptautinį pripažinimą.

Naujausi darbai buvo eksponuoti 15-oje kasmetinėje dailės parodoje „Abstraktai“ (JAV), kur menininkas pelnė 5-ąją vietą. Jis ne kartą tapo įvairių konkursų laureatu: jo kūriniai laimėjo 1-ąją ir 5-ąją vietas galerijos „The Spring Countdown Show“ konkurse Toronte (Kanada), 2-ąją vietą „Fusion Art“ konkurse „Gyvūnų karalystė“ Santa Fė (Naujoji Meksika), 3-ąją vietą virtualioje parodoje „Light of Love“ Pekine (Kinija), o parodoje „Abstracts“, kurią organizavo „J Mane Gallery“ (Naujasis Džersis, JAV), jam skirtas platinos apdovanojimas. Tomas Lagūnavičius pasirodė su performansu „Dead Soldier's Dance“ „Crude Saturdays“ festivalyje Briuselyje (Belgija) ir „Contemporary Venice“ festivalyje Venecijoje (Italija).

Menininkas nuolat eksponuoja savo paveikslus įvairiose galerijose skirtingose šalyse: „Boomer“ galerijoje (Londonas, Anglija), „Artly Mix“ galerijoje (San Paulas, Brazilija), „Artio“ galerijoje (Torontas, Kanada), „Collect Art“ (CoA) galerijoje (Tbilisis, Sakartvelas) ir kt.

Tomas Lagūnavičius yra aktyvus daugelio meno asociacijų narys: Association for Visual Arts (AVA), International Network for Contemporary Performing Arts (IETM), Association of Performing Arts Professionals (APAP), International Association of Visual Artists (IAVA), National Association for the Visual Arts (NAVA), Stage Directors and Choreographers Society (SDC), Association for Latin American Art (ALAA), Visual Artists Association (VVA), and Visual Arts Network of South Africa (VANSA).

+370 60172101
lagtomas@gmail.com

ABOUT THE AUTHOR

Tomas Lagūnavičius is a prominent multidisciplinary and mixed media artist based in Kaunas, Lithuania, whose work spans both visual and performing arts. During his impressive career, he has organized more than 40 solo exhibitions and over 50 performances, revealing his versatile talents and dynamic approach to art. Participation in international exhibitions and biennials, such as the prestigious 13th Florence Biennale in Italy (2021) and the Earth Art Exhibition "Balance" in Vilnius (2021), has earned him international recognition.

His latest works were exhibited at the 15th annual Abstracts art exhibition (USA), where he won 5th place. He has repeatedly won various competitions: his works won 1st and 5th places at the gallery's The Spring Countdown Show competition in Toronto (Canada), 2nd place at the Fusion Art competition Animal Kingdom in Santa Fe (New Mexico), 3rd place at the virtual exhibition Light of Love in Beijing (China), and a platinum award at the Abstracts exhibition organized by J Mane Gallery (New Jersey, USA). Tomas Lagūnavičius appeared with the performance Dead Soldier's Dance at the Crude Saturdays festival in Brussels (Belgium) and the Contemporary Venice festival in Venice (Italy).

The artist regularly exhibits his paintings in various galleries in different countries: Boomer Gallery (London, England), Artly Mix Gallery (São Paulo, Brazil), Artio Gallery (Toronto, Canada), Collect Art (CoA) Gallery (Tbilisi, Georgia), etc.

Tomas Lagūnavičius is an active member of many art associations: Association for Visual Arts (AVA), International Network for Contemporary Performing Arts (IETM), Association of Performing Arts Professionals (APAP), International Association of Visual Artists (IAVA), National Association for the Visual Arts (NAVA), Stage Directors and Choreographers Society (SDC), Association for Latin American Art (ALAA), Visual Artists Association (VVA), and Visual Arts Network of South Africa (VANSA).

+370 60172101
lagtomas@gmail.com

POSTKONCEPTUALUS MENAS IR METATEORINĖ PRAKTIKA: TARPDISCIPLININĖS KŪRYBOS ONTOLOGIJA ŠIUOLAIKINIO MENO DISKURSUOSE
POST-CONCEPTUAL ART AND METATHEORETICAL PRACTICE: THE ONTOLOGY OF INTERDISCIPLINARY CREATION IN CONTEMPORARY ART DISCOURSES